

successione in eis. Rojas de Incompat. p. 8. cap. 3. n. 21. & p. 4. cap. 4. n. 16. & 22. Salzed. in Theatr. bon. gloss. 32. ubi an in eis feminae succedant? Giurba de Success. Feud. §. 1. gloss. 3. a num. 10. & gloss. 11. & §. 2. gloss. 13. n. 5. & a n. 24.

Et an vincula jurisdictione, quam quis habet in loco, reliqua quae ibi habet, ad majoratum pertineant? Hermos. in l. 9. gloss. abum. 50. tit. 5. part. 5. Cyriac. contror. 312.

Et quid si castrum cum suis pertinentiis vinculetur? Cyriac. dist. contror. 312.

Et an castro, & an dignitati majoratus concessum? Giurba de Feud. §. 1. gloss. 11. a n. 10.

Et an praelegata vincula melioratione? Molin. de Primog. lib. 2. cap. 10. n. 73.

Et an subrogata in locum alterius ad majoratum pertinentis? Salg. de Protec. 2. p. cap. 10. num. 317. Valenc. consil. 60. & 69. ubi plura de subrogatione, & subrogatis: conducit Cyriac. contror. 160. ubi quid si sint minoris pretii? P. Molin. de just. tract. 2. disput. 651.

Et an permutatum cum re majoratus? conducit Cyriac. contror. 112.

Et an quae vincula adherent? Molin. de Primog. lib. 4. cap. 4. n. 36. & lib. 1. cap. 26. a n. 17. Castillo tom. 6. contror. cap. 165. a n. 41.

Et an quaestio a possessore majoratus? Add. Molin. lib. 1. cap. 26. n. 6. 7. & 12. Salg. de Reten. p. 2. cap. 15. num. 39. & in Labyr. 2. p. cap. 7. num. 16. & a num. 45. & confert cap. 24. n. 5. P. Molin. de just. tract. 2. disp. 642. & seqq.

Et an res retracta, quia communis erat cum re majoratus, vel ei censuaria? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 26. a num. 8. † Valeron. tit. 5. qu. 6. num. 10. & 11.

Et an praescripta juxta res majoratus? Molin. dist. c. 26. a num. 7. conducit Tiraquel. de jur. Primog. quest. 39.

Et an incorporata, & aucta majoratum. Molin. ubi supra dist. cap. 26. Mieres 3. p. quest. 8. Castillo tom. 6. contror. cap. 155. Salg. de Protec. 4. p. cap. 10. a num. 118. P. Molin. de just. tract. disput. 642. & seqq. Rojas de Incompat. 4. p. cap. 5. num. 35. & 38. Salg. 4. p. Labyr. cap. 2. ubi an oneribus majoratus sint obnoxia.

Et an emptum ex pecunia majoratus? Salg. in Labyr. 2. p. cap. 24.

Et an quod redimitur ex evictione majoratus possessor? Hermos. in l. 56. tit. 5. part. 5. gloss. 7. n. 27.

Et an feudum? Giurba de Feud. §. 2. gloss. 7. a n. 31. & 48. ubi de ejus pertinentiis.

Et an pretium quo redimitur, ex pacto de retro vendendo, res majoratus? Amato resolut. 4. Tiraquel. de jur. Primog. quest. 82.

Et an domus reaedificata, vel quid hujusmodi, in ea area, in qua aedificata erat domus majoratus omnino collapsa? Vela dissert. 33. n. 80. P. Molin. de just. tract. 2. disput. 642. & 2. seqq. Tiraquel. de jur. Primog. q. 71. & seqq. ubi quae domus.

Et an confiscata res, & etidem majoratus possessori concessa? Molin. de Primog. lib. 4. cap. 4. n. 45. Mieres 1. p. quest. 12.

Et an alienata legitime res, si ad alienantis possessoris potestatem redeat? Mieres 4. p. quest. 19.

Et an bona majoratum aggregata, sed adempta, casu quo unus in eo successit, cui data in casu non successione fuerit, si ipse successit, & relicto successore, & haerede decessit? Larrea decis. 58.

Et an domus, vulgo solariegas? Gutierrez. lib. 3. Pract. quest. 17. a n. 266.

Et an juspatronatus? Tiraquel. de jur. Primog. q. 36. & seqq.

Et an emphyteusis? Tiraquel. de jur. Primog. q. 67.

Ad majoratum vocatus, an possit haeres institutus 97

ab ejus fundatore, ejus haereditatem repudiare, majoratum autem, vel meliorationem acceptare? L. 5. tit. 6. lib. 5. Recop. Molin. de Primog. lib. 1. cap. 8. a num. 12. Mieres 1. p. quest. 61. Solorcan. tom. 1. de jur. Ind. lib. 2. cap. 16. a num. 18. Hermos. in l. 7. gloss. 5. & 6. num. 10. tit. 4. part. 5. Salg. in Labyr. 2. p. cap. 16. n. 40. & a num. 73. Ayllon ad Gomez, lib. 1. var. cap. 10. n. 20. & seq. Vela dissert. 48. a num. 20. Robert. lib. 2. rer. judicat. cap. 5. fol. 136. B. & lib. 4. cap. 13. fol. 108. B.

Et an possit unum majoratum acceptare, & alium repudiare, & quid si huic onus injunctum? Mieres 1. p. quest. 55.

In majoratu pro disposito habetur, quod verosimiliter disponens interrogatus vellet? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 13. n. 90.

Majoratus bona quoad juris effectus, quomodo 99 sint aestimanda? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 19. a num. 39.

Et quomodo fiat aestimatio rerum majoratum adjectarum, a successore possessori praesentanda? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 25. n. 13. & seq.

In majoratu spes succedendi ex vocatione magni 100 aestimatur? Molin. de Primog. lib. 2. cap. 13. num. 35. Solorc. lib. 3. Polit. cap. 21. fol. 392. vers. Y verdaeramente.

Et an propter majoratum haereditatis renuntiatio valeat? Hermos. in l. 13. gloss. 5. num. 14. tit. 5. part. 5.

Et an haec spes renuntiari valeat? Solorcan. ubi proxime.

Majoratum cognitio super proprietate, ad quam 101 cancellariam remittitur, & quid si bona eorum in diversis sint tribunalium territorii? Molin. de Primog. lib. 3. c. 13. n. 73. Salg. in Labyr. 1. p. cap. 4. n. 27.

Et remissio iudicio proprietatis ad Cancellariam, ceptoque in ea mortuis litigatoribus, & iterum motu tenetate iudicio, remissioque proprietatis, an antiquum sit continuandum, vel novum inchoandum? Larrea decis. 35.

Majoratus an de casu ad casum, & vel de persona 102 na ad personam extendatur? Castillo tom. 6. contror. cap. 146.

Ex duobus majoratibus, diverso tempore in duobus 103 factis, quis potior sit? Hermos. in l. 50. gloss. 1. n. 30. tit. 5. part. 5.

Majoratus bona an, & quando sint sequestranda? 104 Mieres 3. p. quest. 7. Valenc. consil. 70.

Et an possessione ejus alicui data, bona ejus sint sequestranda lite pendente super ea, & majoratus successione? Larrea decis. 58.

Putativi possessoris majoratus factum, an vero successori in eo proffit, vel noceat? Gonzalez in reg. 8. gloss. 45. §. 2. num. 26. Salg. in Labyr. 2. p. c. 9. & c. 22.

Et an ab eo factum, ratum habere possit verus successor? Salg. dist. 2. p. cap. 10.

Et an hujusmodi putativus majoratus possessor possit cum facultate res majoratus alienare, vel obligare? Gonzalez ubi proxime, Salg. dist. 2. p. Labyr. cap. 9. & 22.

Et an eas obligationes impugnare possit, qui in tenuta tantum obtinuit? Salgad. dist. 2. p. cap. 10.

Majoratum minus plena defensio ab exceptione 105 rei judicatae praeservat. Salg. in Labyr. 3. p. c. 1. num. 116.

Et an ex eo minus plenè defensus dicatur, quod secunda supplicatio non fuit interposita? Salg. in Labyr. 2. p. cap. 44. n. 92.

Majoratus metu factus an valeat, & quando? Mieres 1. p. quest. 1. n. 42.

Majoratus rerum possessor an ad restitutionem fructuum 108

ctuum earum teneatur? Mieres 4. p. q. 36. Cyriac. contror. 303.

Et an impensas in eis factas exigere possit, vel pro eis retentionem habeat, supra hoc verbo, n. 81. p. 11. 12. & 13.

Majoratus bona dividens, an sibi praedictet? Mieres 4. p. quest. 35.

Majoratus per relationem ad alium majoratum factus ab eo qui duos majoratus fecerat diversis substitutionibus, cujus naturam sequatur? Casanate conf. 57.

Et incorporatione, seu aggregatione ad alium majoratum, si duo sint? Rojas de Incompat. 1. p. c. 7. & 4. p. cap. 5. & p. 8. c. 3. a num. 9. & p. 7. c. 1. a num. 22.

De renuntiatione majoratus, & ejus effectu. Solorc. lib. 3. Polit. cap. 7. fol. 297. vers. Porque, & cap. 15. & 17. vers. Pero, & seq. fol. 363. Gomez in l. 40. Taur. num. 70. Cyriac. contror. 403. & seq. Molin. de Primog. lib. 3. cap. 2. n. 21. ubi Add. & vide supra, n. 72. hoc verbo, Tiraquel. de jure Primog. quest. 24. & seqq. Giurba de Feud. §. 1. gloss. 12. & seqq.

Et quid si fiat in favore filie eo tempore, quo immediata erat successor, & postea filius nascatur? Solorc. dist. cap. 15. fol. 348. vers. Pero, & seqq.

Et an mortuo eo, in cuius favorem fit, reassumi majoratus queat? Add. Molin. lib. 3. cap. 2. num. 21. Rojas de Incompat. 1. p. cap. 8. num. 28. Tiraquel. de jure Primog. quest. 86. Giurba de Feud. §. 1. gloss. 15. a num. 8. ubi an teneatur his, quibus renuntiatarius tenebatur.

Et an renuntians oneribus liberetur, quibus obnoxius? Giurba de Feud. §. 2. gloss. 15. a n. 17. ubi etiam an eis renuntiatarius teneatur.

Et an renuntians, vel renuntiatarii, & quando renuntiationis poenitere liceat? Giurba §. 1. gloss. 15. a n. 66. de Feud.

Et an ab eo, cui competit, exigi possit, vivo renuntiante? Giurba de Feud. §. 2. gloss. 11. a n. 8. ubi n. 51. an eo mortuo ipso jure in eum transeat.

Majoratus in unico filio institutus, an aliorum nati- 112 vitate irriteur, & quid si Regia facultate fuerit factus? Parlad. lib. 1. rer. quorid. cap. 7. n. 28. & 29.

Semel exclusus, an perpetuo exclusus a successione majoratus censetur, vel admittatur, exclusionis causa cessante? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 6. num. 22. & vide supra, num. 44. p. num. 51. p. hoc verbo.

Et quid si medio tempore alteri fuit quaestio successio? vide supra hoc verbo, n. 41. p. ...

Majoratus de certa quantitate factus, prius ad tertii, & quinti quantitatem, quam ad legitimam referendus. Roder. Suarez in l. Quoniam, in declarat. legis Regni, quest. 5. num. 5. & 8. Gomez in l. 29. Taur. num. 30.

Melioratio duobus facta, si in unius persona non teneat, an tota ad alium pertineat? Gomez lib. 1. var. c. 10. n. 6.

Bonorum majoratus possessoris absentis administratio, cui sit, & quando praesentanda? Rojas p. 6. de Incompat. cap. 3. a n. 15.

MAJOR, MINOR, SUMMA PARS, MINUS.

1 Majori in summa an minor insit? Cevallos Comm. quest. 60. & 382. Gomez lib. 2. var. cap. 9. num. 5. Escob. de Purit. 1. p. quest. 9. §. 3. num. 48. Salgad. de Protec. 3. p. c. 16. a num. 60. l. 17. tit. 22. part. 3. Covarr. lib. 1. var. cap. 2. num. 4. & 7. & cap. 7. num. 20. & Pract. cap. 25. num. 6. vers. Undecimo, ubi an quae ad hoc in tertio liceat provocare? Riccius 4. p. collect. 906. & p. 5. collect. 1635. & 1884. & part. 7. Collect. 2631.

Et an qui interrogatus de minori, majorem promissit, in hac, vel illa summa teneatur? Gomez lib. 2. var. c. 9. n. 4.

Quod est minus, licet ei, cui licitum est quod plus. Salg. de Protec. 2. p. cap. 5. n. 61. Solorc. de Jure Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 6. n. 74.

Quod major pars decernit, obtinet, & exequendum est: vide verbo Pars major.

De argumento de majori ad minus. Riccius p. 7. collect. 2671.

MAJORES.

Quae res majorum dicantur? Garcia de Nobilitat. gloss. 6. §. 1. n. 41. vers. Unde.

Et de affectione erga illas. Gomez in l. 70. Taur. n. 1. vers. Confirmatur.

Cum majoribus non expedit communio, quia potius super se tollit, qui honestiori se communicat. Ecclesiast. cap. 13.

Qui dicantur majores? Giurba ad consuetud. cap. 3. 4. gloss. 1. num. 8. Menoch. lib. 2. de Arbitr. cas. 124. † Donel. comment. jur. civ. c. 208. §. 0. b. Boer. decis. 13. n. 28.

Et quod eorum facta quilibet observare tenetur. Knipschild. de fideic. c. 11. n. 387.]

Majorum luce splendent suorum inertes. Senec. 4. lib. 4. de Benefic. cap. 30.

MAJORINUS, MAYORDOMO.

Majorinus an possit furti agere pro rebus domini sui furatis, l. 12. tit. 14. part. 7.

Majorinus an, & quando ex malè gestis, nomine domini teneatur, l. 5. tit. 16. part. 7.

De majorino Regis, Elcalona lib. 1. Gazophyl. c. 43. §. num. 1.

Y del Mayordomo mayor. Matheu de re crim. contror. 6. n. 11. & 12.

MALA, MALI.

Malum omne an sit crimen, poenaeque vindicandum? 1 Cabal. casu 1.

Et an omne prohibeatur? Barbof. in cap. 4. n. 3. de Conslit.

Et de malo, & an sit multiplex? Aguirre de Virtut. disputat. 1. quest. 2. 3. & 4.

Et quod est humani pectoris proprium? Senec. lib. 2. de Ira, cap. 3.

Mala nullo temporis lapsu permittenda. Solorc. tom. 2. de jure Ind. lib. 1. cap. 4. n. 63. & lib. 2. Polit. cap. 6. fol. 89. vers. Lo segundo.

Quandoque tamen ratione utilitatis publicae tolerantur ita correcta, ut quantum fit possibile, minus noceant. Marquez lib. 1. de Gubernat. cap. 28. fol. 175. Covarr. de Sponsalib. cap. 4. a n. 7. Solorcan. lib. 3. Polit. cap. 1. fol. 252. vers. Y trae. Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 7. fol. 46. B. Scaccia de Sen. cap. 1. gloss. 1. q. 1. num. 174.

† Et quod malum ex D. Paulo ita vitandum, ut ne suspicio vel imago ulla mali appareat. Gonz. ad c. cum ab omni, num. 2. de vita & honest. Cleric. ubi DD. remissive.]

Ex duobus malis minimum eligendum. Solorcan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 4. a nu. 82. Saabedra emblem. 35. Praefat. Comm. tract. 1. num. 25. principium, ubi Greg. Lopez gloss. 1. tit. 12. part. 4. Vela dissert. 4. n. 51. itidem Solorcan. lib. 2. Polit. cap. 6. fol. 90. vers. Lo tercero, & seqq. Marquez lib. 1. de Gubernat. cap. 22. fol. 132. Arauj. de Stat. civil. disput. 6. ubi an liceat? Hermos. in rubr. de Conslit. quest. 16. ubi an obliget. † Gutierrez. can. l. 1. c. 38. n. 13.]

Et malum minus respectu majoris, habet speciem boni. Solorçan. de Jure Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 30. n. 107. Scaccia ubi supra, & de Sentent. cap. 1. gloss. 1. quæst. 1. n. 174. Covarr. in cap. 7. §. 2. à n. 10. de Matrim. ubi quid faciendum.

Et quod extremum malum est extra mali metas. Senec. epistol. 4.

4 Mala in initio præcavenda, quia si inveterascunt, difficultè curantur. Acuña cap. 3. numer. 2. & 3. dist. 8. Tacitus lib. 1. hist. §. 9. ibi: Si incipiens adhibet, & nondum adulta seditio, melioribus consiliis steteretur, ac deinde sesinandum. Senec. epist. 85. ibi: Facilius est enim iniuria illorum prohibere, quam impetum regere.

5 Mala non sunt faciendâ, ut inde sequantur bona. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 15. à numer. 33. & in Polit. lib. 2. cap. 6. fol. 90. vers. Porque, & seqq. Scaccia de Sentent. cap. 1. gloss. 1. quæst. 1. num. 174. & 199. Marquez de Gubernat. lib. 1. cap. 22. fol. 129. & cap. 28. à fol. 170. Covarr. de Sponsal. cap. 4. num. 10. Moya tom. 2. sect. 5. quæst. 6. & 7. ubi an propter salutem, aut damnum vitandum, inebriari, aut inebriare liceat, & vide infra n. 21. item de Moya tom. 1. tract. 6. disp. 6. quæst. 3. ubi an vir, ut uxorem corrigat, adulterio exponere. † Gut. de sponsal. c. 85. n. 8.]

6 Mala faciliùs cognoscuntur, quàm tolluntur. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 9. num. 40. & seq. vide Senec. de beat. vii. cap. 3. ubi quod non sunt quæ videntur.

Et prævisa minus feriunt. Senec. epistol. 76. fol. 153. & epistol. 78. in fin.

Sed non sunt prævidenda, & quare. Senec. epist. 24. ibi: Quid enim necesse est mala accersere, & satis curâ patiendâ, cum venerint, prævidere, ac præsens tempus, futuri metu perdere? Et epist. 74. in fine, & epist. 98.

7 Mala priùs remediis mitioribus curanda, quàm ad duriora veniant. Solorçan. tom. 1. de Jure Ind. lib. 2. cap. 15. n. 13. & cap. 16. n. 5.

8 Mala sunt multa, quorum remedium non expedit. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 30. à num. 106.

Et quæ sint mala, & quomodo talia fiant. Senec. epist. 82. & 103.

9 Mala toleranda, vitandi scandali causâ, quod eveniret, si de eorum remedio ageretur. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 1. n. 24.

Et quod ea permittere sæpè expedit. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 8. fol. 237. Covarr. de Sponsal. cap. 4. à n. 7.

10 Mali vitandi, quod imminet, causâ multa sunt in jure recepta, & quomodo imminens ad hoc prohiberi debeat. Salg. de Protec. 1. p. cap. 4. n. 108. & 2. p. & de retent. cap. 24.

Et quod ejus vitandi causâ ad Deum recurrendum. Solorç. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 7. n. 67.

11 Malum ore, vel litteris dolose nuntians, quomodo teneatur? Cabal. casu 281. vide verbum Felsum, n. 16.

12 Omni ævo quæstio fuit, & est de malignitate mundi. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 30. n. 124. Seneca lib. 1. de Benefic. cap. 10.

13 Malorum ad res peragens incitamentum est, quod boni dissentiant. Tacitus lib. 1. histor. §. 10. ibi: Et præcipuum pessimorum incitamentum, quod boni merebant.

Quibus displicere laus est. Seneca in excerpt. fol. 290.

14 Facilius boni mali fiunt, quàm mali boni. Tacitus lib. 1. histor. §. 13. ibi: Solusque omnium ante se Principum, in melius mutatus est.

Et quod non est bonus quis ex eo quod pessimis sit

melior; & quis sit, & malus? Seneca epistol. 34. 45. 79. & 92. & 42. & lib. 4. de Benefic. c. 17. ubi quod animi causâ malus nemo.

Mali quanto longius degunt, minus nocent. Salust. 15 in Catil. pag. 28. ibi: Quippe scdum hominem à Republica procul esse volebat. Seneca lib. 1. de Benefic. cap. 6. ubi quod impietatem non effugiunt, effuso multo sanguine.

Et plus pœna, quàm curatore indigent. Seneca lib. 4. de Benefic. cap. 16. fol. 36.

Et quod mali, etiam malis nocent. Seneca epistol. 109. fol. 220.

Mali bona obtingere cur Deus permittat. Solorçan. tom. 1. de Jure Ind. lib. 2. c. 11. n. 11. Scaccia de Sentent. cap. 1. gloss. 1. quæst. 1. num. 211. & seqq. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 23. fol. 296. conducit Seneca in lib. de Provident. ubi cur e-contra bonis mala obveniunt: & Muretante Senec. eod. lib. fol. 272. & seqq.

Et quod ex malis sæpè multa bona exorta fuerunt. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 8. fol. 237. Escobar de Puritat. p. 1. quæst. 12. §. 3. à n. 1.

Et an eis sit beneficiendum. Seneca lib. 1. de Benefic. cap. 7.

Seneca malus semper præsumitur esse malus, l. 33. 17 tit. 34. part. 7. Matheo de re crim. controv. 36. à n. 32. Menoch. lib. 5. presump. 32.

Altera mala caurum faciunt. Escalona lib. 1. Gazor. phyl. cap. 45. n. 8. Seneca epistol. 74. ubi quod etiam repentina.

Quibus torqueri summa miseria est, delectari voluptas inhumana. Seneca lib. de tranq. cap. 15. & epist. 74. ubi quantum terreant.

Omnia mala ex bonis sunt orta principiis. Salust. 19 Omnia mala exempla, ex bonis iniuria orta sunt. Robertus lib. 1. rer. judicat. cap. 7. fol. 45. Seneca epistol. 120. ibi: Mala interdum speciem honesti obstruunt, & optimum ex contrario nuntium.

Sed bona, & mala coire nequeunt. Senec. lib. 5. de Benefic. cap. 12.

Nec bona ex malis oritur. Senec. epist. 87. Malum quod quis patitur, ex eo minuitur, quod 20 fit plurimum. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 11. fol. 245.

An liceat malum suadere, ad majus evitandum? vide supra, n. 3. P. Molin. de just. & jure, tract. 2. disp. 335. confert P. Sanchez in Summa, lib. 1. cap. 9. n. 25. & cap. 10. à n. 16.

Et anne malum esset aliquid optare, illud faciendû gratiâ? Diana tom. 8. tract. 6. resol. 2.

Et an inebriare aliquem liceat, ne malum faciat. Mendo benign. opin. dissertat. 1. q. 18. & supra, n. 5.

Et an inebriari, ut mors evitetur? Mendo benign. opin. dissertat. 13. q. 14. & supra n. 5.

Malum est ex quo quocumque defectu. Rojas de Incom. 22 pat. 4. part. cap. 6. n. 7. & 8.

Mala quæ obveniunt nobis, patienter toleranda, & 23 quare? Senec. de Provident. per totum librum, maxime cap. 4. & 5. & epistol. 24. & 78. & epist. 107.

Mala pro bonis eligere dementia. Senec. lib. de beat. 24 vit. cap. 6.

MALEDICENTIA.

Vide verbum Detraclatio.

De maledictionibus legis, seu Superioris. Solorç. 2 lib. 5. in Polit. cap. 16. fol. 908. vers. Si bien.

† Et de maledicta in Regem & Principem. Gutier. civ. l. 4. q. 13. n. 47. & de delict. q. 73. & 74.]

Maledicta, seu mali alieni deprecatio, an sit, & 3 quando peccatum mortale? Diana tom. 8. tract. 10. resol. 5.

† Et

† Et quod maledicta vitium est animi, quo maledictus à maledico non nisi occasione distat. Gonz. ad c. 1. n. 6. & seqq. de Cleric. maled.]

MALEFICIUM, MALEFICI, MATHEMATICI.

1 De nomine, Maleficium, & ejus etymologia. Cabal. casu 51.

2 De maleficio, maleficis, & mathematicis, l. 1. & toto tit. 23. part. 7. Torreblanc. lib. 12. de Jure Spirituali, cap. 1. & 2. & feri per totum, Suarez de Religione, tom. 1. lib. 2. de superstit. cap. 17. & 18. Tolet. de instr. lib. 4. cap. 16. n. 2. & lib. 10. cap. 5. Vela de Episcop. cop. 1. p. à n. 80. Robert. lib. 4. rer. judicat. cap. 10. fol. 101. B. & seqq. P. Sanchez lib. 7. de Matrim. cap. 94. & seqq. & lib. 1. Summa, cap. 41. Matheo de re crim. controv. 67. † Myning. cent. 3. obj. 43. Greg. I. holo. syn. jur. univ. lib. 30. c. 1. n. 5.]

Et an liceat maleficio maleficium tollere? Torreblanca lib. 12. de Jure Spiritu. cap. 25. P. Sanchez in Summa, lib. 2. cap. 41.

Et an eo ad bonum finem uti? Jul. Capon. tom. 1. discrept. 26.

Et an occidere maleficum? Diana tom. 8. tr. §. resol. 44.

Et de Mathematicis sic Tacitus lib. 1. histor. §. 3. ait: Urgentibus etiam mathematicis, dum novos motus Orbium potentibus insidum, sperantibus fallax, quod in Civitate nostra exiitavitur semper, & retinebuntur.

Et an liceat dissolutiones malefici petere à maleficis? P. Sanchez lib. 7. de Matrim. cap. 95. & lib. 2. in Summa, cap. 41. Diana tom. 8. tract. 2. resol. 6. & 7. † Gonz. ad c. laudabilem, n. 12. de frigid. & malefic.]

Et an signum malefici destruere? P. Sanch. de Matrim. lib. 7. cap. 96. & lib. 2. in Summa, cap. 41. † Gutier. de sponsal. c. 113. n. 10.]

Et an salutem curare? Covarr. in cap. Quamvis, 1. p. §. 1. n. 23. de pallis in 6.

Et de amatorio maleficio? Senec. epist. 9. ibi: Ego tibi monstrabo amatorium, sine medicamento sine herba, sine alicujus venesice carmine: Sivoi amari, ama. † La Croix Theol. mor. l. 3. p. 1. n. 41. & seqq.

3 Malefici impedimento existente inter conjuges, ultra triennium assignandum est aliud tempus arbitrio judicis, indistincto simul ipsis ut orationi vacent, & poenitentiam agant. Gutier. de sponsal. c. 120. n. 8.

4 Maleficium perpetuum censetur, quando per aliud maleficium auferri nequit. lb. c. 113. num. 4. ubi num. 5. quod idem est quando tolli non potest nisi per divinum miraculum, secus si per Ecclesie exorcismos.

Et an perpetuum dicatur, quum auferri nequit ab alio quam eodem auctore, modo illicito? lb. n. 6.

Et quod in dubio maleficium præsumitur perpetuum. lb. n. 7.]

MALIGNITAS, MALITIA, NEQUITIA.

1 Malitia ex eo arguitur, quod alteri nocere volo, cum mihi non profim. Greg. Lopez in l. 19. tit. 32. part. 3.

† Et cum malitia dicitur id fieri, quod injuriâ fit, adhibito dolo, cum malitia sit calumnia. Gut. qu. can. l. 1. c. 20. n. 12.

Et illud quod fit ab eo, qui salva conscientia facere non potest. lb. n. 14.

Et quod malitia sit versutia, & fallens nocendi ratio, ex dolo & calliditate orta. Govz. in c. audivimus, n. 1. de collis. deteg.]

2 Malitias compellere præcipuum est judicis offi-

cium, l. 15. ubi Greg. Lop. gloss. 1. tit. 7. l. 19. tit. 32. p. 3. Escobar de Purit. 2. p. gloss. 1.

Et malitius est obviandum, nec eis indulgendum. Barbol. in cap. 15. n. 3. & cap. 2. n. 2. de rejudicentis. Escobar de Purit. ubi supra, Matheo de re crim. controv. 57. n. 11.

Sed difficulter fiet, nisi omnis excussa fuerit. Senec. epist. 75. & 81.

Ex sua quisque malitia commodum reportare non debet. Gonzalez in reg. 8. gloss. 27. à n. 25.

Malitia in quibus suppleat etatem. Gomez in l. 3. 4 Taur. à n. 2. Covarr. de Sponsal. cap. 2. n. 1. & cap. 5. à n. 4. de Matrim.

† Et an in sponsalib. Gut. de sponsal. c. 2. n. 10.

Et an in matrimonio, cum adest potentia generandi, & sufficiens ad se obligandum discretio? lb. n. 13. & repet. 5. n. 5. Gonz. in c. de illis 9. n. 2. de desponsat. impub.

Et an ad matrimonium spirituale contrahendum? Gut. d. rep. 5. n. 6.]

Malitia aperitur opere, non incipit eo. Seneca lib. 5. de Benefic. cap. 14.

Malitia displicet, ceteri ejus fructus placeant. Seneca 6 lib. 4. de Benefic. cap. 17.

Malitiæ major pœna, quod sibi, & suis displicet. 7 Senec. epist. 42.

Nemo in nequitiam incidit, qui unquam sapientiæ 8 hæsit. Seneca lib. 7. de Benefic. cap. 19.

MANCIPIUM.

1 Mancipiorum quæ ex Indiis in Europam transe-

huntur, an licitum commercium? Gonz. ad c. cognoscen- 2 ter, n. 5. de constitutionib. ubi DD.

Mancipium rusticum apud Romanos quid fuerit, 2 & quid etiam in precibus Ecclesiis. Gonz. in c. nulli, n. 3. de reb. Eccles.

Mancipium rusticum inter immobilia recensetur, 3 nec nisi longo tempore præscribi potest. Idem in c. in- 4 justum, n. 8. de rer. permut.

De Mancipiorum Ecclesiasticorum immunitate. Pi- 4 gnat. t. 2. conf. 50. n. 5. & c. 51. n. 6.

Quatenus item gaudeant privilegio fori? d. c. 51. 5 per tot.

De iisdem varia, Pignat. t. 5. c. 95. n. 37. & seqq.]

MANDATUM.

De mandato quibus modis contrahatur, & ejus obli- 1 gatione, l. 20. & seqq. tit. 12. part. 5. Donell. lib. 12. 2 Comm. cap. 10. & 5. seqq. Connan. lib. 7. Comm. cap. 14. 3 Vigeli. lib. 19. Jur. Civil. cap. 12. & seqq. Vide verbum 4 Procurator, P. Molin. de just. tract. 2. disp. 548. & seqq.

Et quod mandata omnia jura, & gentes probant: Solorçan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 4. cap. 7. n. 39. & in Polit. lib. 5. cap. 7. fol. 805. vers. Porque.

Mandare non est præcipere, sed precari. Cujac. in 2 cap. 35. de Præbend.

Mandatum est exequendum juxta formam in eo 3 contentam, cap. ult. de restitu. spoliat. cap. 3. in fine, de eo qui mittitur in possessionem rei serv. Salg. de Protec. 4. p. cap. 3. à num. 36. Valenc. conf. 3. à num. 42. Gon- 4 cal. in reg. 8. gloss. 1. n. 80. Barbol. in cap. 4. num. 4. de 5 postulat. Riccius p. 4. collect. 1063. & p. 6. collect. 2213. 6 Cyriac. controvers. 278. P. Molin. de just. tract. 2. 7 disp. 552. ubi an possit excedere. Escobar de purit. 1. 8 p. q. 6. §. 2.

Et quando excedatur. Solorçan. tom. 2. de Jur. Ind. 9 lib. 2. cap. 6. n. 18. & cap. 11. à n. 16.

Alias contra mandati formam, vel præter manda- 10 tum factum nullum est. Valenc. conf. 73. Solorçan. tom. 2. de Jur. Ind. lib. 2. cap. 6. n. 18. Riccius p. 6. collect. 2213. Cyriac. controv. 278.

Et

Et mandatū excedere aequiparatur ejus defectui. Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 21. n. 69.

Et an excessus mandati vitiet solum in excessu, an in totum? Solorgan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 4. à n. 50. & 58. & lib. 3. Polit. cap. 5. fol. 275. vers. Pedro. & segg.

Et quando valeat pactum, etsi excedatur? Solorgan. in Polit. lib. 3. cap. 12. fol. 328. vers. De mar.

Et de mandatū excedente. Jul. Capon. tom. 2. disp. cep. 99.

† Et quod mandatū non potest etiam in melius per mandatariū revocari. Gut. conf. 1. n. 30.]

Mandatū speciale quæ exigant, vel in procuratore, vel in Vicario, vel in legato, & aliis. Covarr. lib. 1. var. cap. 6. & 3. p. cap. 16. n. 4. 5. & 9. & cap. 20. num. 6. & Pract. cap. 20. num. 9. vers. Est tamen. Barbol. in cap. 28. à n. 24. de rescriptis: & vide infra, verbum Procurator.

Et an in integrum restitutionis petitio. Villar. lib. 1. respons. 13.

Et quod exigit transactio, & compromissum. Noguerol alleg. 2. n. 58. & 62. † Urceolo de Transact. qu. 12. per tot.

Et an impetratio beneficii, vel alterius rei. Barbol. in cap. 28. n. 16. de rescriptis, & cap. 20. n. 16. de electione, Gonzalez in reg. 8. gloss. 63. à n. 16.

Et quod poenalia, ut exerceantur, specialia indigent mandato. Greg. Lopez in l. 6. gloss. 2. tit. 1. part. 7.

Et an abique eo debitor capi possit, ad procuratoris infantiam? Cyriac. controu. 466.

De mandato jurisdictionis, vide cap. 21. de concess. prebend.

Et quid in illud veniat, & quid non, sive sit generale, sive non. Solorg. tom. 2. de Jure Ind. lib. 4. cap. 10. à n. 4.

Mandatū ut valeat, an inspicitur mandati tempus, vel executionis. Hermos. in l. 16. gloss. 4. n. 11. & seg. tit. 5. part. 5.

Mandanti, non gerenti, tribuitur factum. Salg. de Procel. 3. p. cap. 6. n. 18. & 4. p. cap. 3. à n. 24. & cap. 6. à num. 51. Solorgan. tom. 1. de Jure Ind. lib. 2. cap. 6. à num. 32. & tom. 2. lib. 2. cap. 4. n. 47. Carleval. de judiciis, tit. 1. disp. 7. num. 39. Pareja de Instrum. edu. tit. 2. resol. 2. num. 38. Urrutigoiti de Competen. q. 52. ubi an cum mandante, vel exequente formari competentia debeat.

De mandato in rem propriam, Carlev. de judiciis, tit. 2. disp. 4. à n. 21. Olea de cess. jur. tit. 1. q. 2. maximè à n. 35.

Et an differat a cessione. Carleval. ubi supra, n. 14. & seg. Jul. Capon. tom. 5. discept. 339.

Et quas actiones movere possit mandatarius, Carleval. ubi supra.

Et an revocari possit? Salgad. in Labyr. 1. p. cap. 43. n. 49. & seg. & à n. 45.

Mandatū an scripturam exigat? Olea de cess. jur. tit. 1. q. 5. à n. 11.

Et an testibus probari queat. Solorgan. in Polit. lib. 3. cap. 4. fol. 781. vers. La qual.

Et an probetur, si notarius illud referat? Salgad. de retent. 2. p. cap. 30. §. 4. à num. 18. & 26. & vide infra, num. 20.

De mandato generali, aut cum libera, aut quod habet expressionem ejus, quod speciale mandatū exigit, & ad quæ extendatur? Valençuel. conf. 3. à n. 51. Solorgan. tom. 2. lib. 2. de Jure Ind. cap. 4. à num. 18. & 26. & vide verbum Procurator: itidem Solorg. tom. 2. lib. 4. cap. 10. à num. 4. Covarr. lib. 1. var. cap. 6. n. 3. vers. Quinto, & num. 4. itidem Solorgan. in Polit. lib. 5. cap. 13. fol. 874. vers. Yo mesmo, & segg. Riccius p. 6. collect. 2235. Cyriac. controu. 278. & 466. Covarr. in Rub. de testam. 2. p. n. 42. † Urceolo de Transact. qu. 22. à n. 2. & segg.]

Et quod in illud non veniunt, quæ specialiter demandari solent, & quæ alia. Solorg. in Polit. lib. 3. cap. 5. fol. 274. vers. Y assi.

Et quod in eo non continetur alienatio per dolum. Gomez in l. 77. Taur. n. 5.

Mandans an liberetur, expedito mandato in aliquem de eo faciendo, quod ipse facere debebat, si mandatarius non impleat? Carleval. de judiciis, tit. 3. disp. 6. n. 25.

De mandato ad emendum, vel vendendum, vide verbum Procurator.

Mandans an, & quomodo teneatur de mandatarii factis? Solorgan. tom. 1. de Jure Ind. lib. 3. cap. 6. à n. 77. & 106.

Mandatarius an, & quas expensas possit à mandato re consequi, L. 25. tit. 12. part. 5.

Et quid si fines mandati excessit? Valençuel. conf. 3. num. 49.

Mandati litteras recipiens, & non contradicens, an illud videatur acceptare? Hermos. in l. 6. gloss. 6. à n. 2. tit. 1. part. 5.

Mandatū faciendi an pro facto habeatur? Salg. in Labyr. 1. p. cap. 30. Covarr. m. cap. 6. §. 9. num. fin. de Matrim.

Et an effectum habeat à tempore quo expeditur, vel quo ad executionem reducitur? Salgad. in Labyr. 1. p. cap. 30. Covarr. m. cap. 6. §. 9. num. fin. de Matrim.

Mandatū an, & quando de tempore ad tempus, & de uno ad aliud extendatur? Solorg. tom. 2. de Jure Ind. lib. 3. cap. 26. à n. 24.

Et an de persona, contra quam dirigitur, ad aliam? Riccius p. 7. collect. 3050.

A mandato ad negotia ad mandatū jurisdictionis, an valeat argumentum? Solorg. tom. 2. de Jure Ind. lib. 3. cap. 26. à n. 57.

Mandatū an, & ex quibus presumatur, & an ex temporis diuturnitate? Gonçal. in reg. 8. gloss. 63. à n. 11. Vela dissert. 24. à n. 52. & dissert. 38. n. 85. Barbol. in cap. 33. n. 8. de rescriptis. Riccius p. 5. collect. 1890. Cyriac. controu. 320. & 505. Menoch. lib. 2. presumpt. 33. & seg.

Mandatū quibus modis probeatur? Gonçal. in 20 reg. 8. gloss. 63. à num. 11. Vela dissert. 38. à num. 43. & 47. & 85. Riccius p. 3. collect. 1483. & 1890. & p. 6. collect. 2235. Cyriac. controu. 505. & vide supra, n. 9. † Pignat. 1. 2. conf. 36. n. 2. Urceolo de Transact. qu. 13. per tot.]

Et an testibus probari queat? Solorg. tom. 2. de Jure Ind. lib. 4. cap. 4. à n. 37. & lib. 5. Polit. cap. 4. fol. 781. vers. La qual.

Et an ex attestacione Pontificis, vel Regis? Barbol. in cap. 28. n. 27. de rescriptis.

Mandatario de beneficio conferendo, an ratione mandati aliquod jus quaeratur? Barbol. in cap. 31. n. 7. de rescriptis.

Mandatū quibus modis finiatur? P. Molin. de 22 just. & jure, tract. 2. disp. 552.

Et an, & quando revocatione? Vela in cap. fin. 4. p. de Procurat. in 6. Gonçal. in reg. 8. gloss. 63. à n. 37. Olea de cess. jur. tit. 8. q. 1. à num. 25. P. Molin. de just. tract. 2. disp. 552. Covarr. Pract. cap. 11. n. 2. vide verbum Procurator.

† Et quibus modis fieri debeat illa revocatio. Gonz. ad c. mandato, n. 5. de procurat.]

Et de revocationis probatione. Jul. Capon. tom. 3. discept. 159. la 4.

Et quibus fit intimanda, ut effectum sortiatur, supra relati. Solorgan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 4. à n. 66. & lib. 3. Polit. cap. 5. fol. 276. vers. Pera. Covarr. Pract. cap. 9. n. 7. vers. Secunda conclusio, ubi quæ scientia requiratur: & n. 8. & in cap. 4. à n. 24. de Matrim.

Et an mandatū ad negotia, & quomodo sit revocatio

facienda? Donell. lib. 16. Comm. cap. 27. Mantica de i. citis convent. lib. 7. cap. 21. Larrea decis. 2. n. 17. Sesse tom. 4. decis. 389. n. 6. Gutierrez conf. 44. n. 1. Salg. de Procel. 2. p. cap. 16. n. 68. & in Labyr. 1. p. cap. 15. n. 5. l. item eorum, §. Quod si actor, ff. ut cuiusque universitatis.

Et an post contractū gestum revocari possit? Hermos. in l. 48. gloss. 5. n. 5. tit. 5. part. 5.

Et quid si fines mandati sint excessi? Hermos. ubi supra, num. 6.

Et quod post revocationem actum non tenet. Solorg. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 4. n. 62. Covarr. m. cap. 4. à n. 15. de Matrim. ubi quando de mandato ad eligendum, vel renuntiandum.

Et an finiatur mutacione status in deterius mandantis, vel mandatarii? Carleval. de judic. tit. 3. disp. 6. n. 37. Salgad. in Labyr. 1. p. cap. 28. Castillo lib. 4. controu. vers. cap. 59. à n. 36. Gomez lib. 2. var. cap. 11. n. 20. ubi an egeat inimacione mutatio.

Et quid si cum mandatario gerentes mutacionem ignorent. Salgad. ubi supra, à n. 28.

Et an mandatū ubi aliquod periculum, vel causam datam, cessante periculo, vel causa finiatur. Salgad. de Procel. 3. p. c. 11. n. 27. & seg.

Et an finiatur morte mandantis, re integra? Petr. Greg. lib. 1. de rescriptis, cap. 2. n. 25. & 26. & cap. 8. n. 1. Covarr. Pract. cap. 11. n. 1. & 2. Salgad. de Procel. 4. p. cap. 6. n. 70. Riccius p. 2. collect. 312. ubi quando finiatur, & p. 5. collect. 2322. & Covarr. ubi supra, an, & quando re non integra?

Et quid si sit mandatū executionis sententiæ? Salg. dict. cap. 6. à n. 68.

Et an si sit ad pias causas? Covarr. lib. 1. var. cap. 14. num. 15. & seg.

Et an mandatū de providendo? Riccius part. 5. collect. 1587.

Et an finiatur transactio tempore in eo constituto, & quid si causa duret. Solorgan. lib. 4. in Polit. cap. 26. fol. 717. vers. Los años.

Et an morte mandatarii? Vela dissert. 16. n. 43.

Et an ejus, cum quo exequendum mandatū? Valenç. conf. 3. à n. 54.

De mandante delictum, & mandatario illud suscipiente. & quæ poenâ unus, & alter teneatur, tit. 13. in principio, & l. fin. eju. dem. part. 7. l. 9. tit. 34. part. 7. Gomez lib. 3. var. cap. 3. num. 17. paulo ante finem, & à num. 39. Gutierrez. conf. 7. Cabal. casu 289. P. Molin. de just. tract. 2. disp. 550. Diana tom. 8. tract. 5. ref. 85. & segg. ubi quid si poenituit? Et si dubius, an abique mandato committendum? & tom. 5. tract. 1. resolut. 74. & segg. Menoch. lib. 2. de Arbitr. casu 352. & segg. Farin. tom. 4. prax. q. 134. & segg.

† Et quod eadem poenâ uterque puniatur, explosa distinctione an mandatarius esset aliàs facturus vel non. Gutierrez. qu. civ. l. 3. q. 2. n. 6. & 7. Covarr. lib. 2. c. 20. num. 10.]

Et quæ mandans falsum fieri? L. 4. ubi Gregor. Lopez gloss. 3. tit. 7. part. 7.

Et quæ vim fieri mandans? lib. 8. & 17. tit. 10. part. 7.

Et quæ mandans damnum fieri, & mandatarius exequens? L. 3. & 5. tit. 15. part. 7.

Et de mandante pereuto Clericum, & quid si poeniteat? Diana tom. 5. tract. 2. resolut. 26. & segg.

Et quæ mandans percute, vel vulnerare? Gutierrez. conf. 46.

Et quæ homicidium fieri mandans, eo sequuto, vel non? & quid si fiat postquam mandatorum poenituit? Cabal. casu 241. & seg. Gom. lib. 3. var. cap. 3. num. 40. Farin. tom. 4. prax. q. 135. part. 5.

Et an mandans pluribus delictum committere, unâ, vel pluribus teneatur poenis? Cabal. casu 280. n. 5.

Et an teneatur si mandatarius erravit, & pro uno D. de Cessione Alphab. Jurid. Tom. II.

alium occidit? Diana tom. 8. tract. 5. ref. 91.

Et an, & quando mandans homicidium, vel mutilationem facere, irregularis fiat? Tolet. de Instrucl. lib. 1. cap. 83. & segg.

Et quæ poenâ teneatur mandans, si mandatarius excessit? Gom. lib. 3. var. cap. 3. num. 18. Diana tom. 8. tract. 5. ref. 90. Mathen de re crim. contr. 26. num. 27. Farinac. tom. 4. prax. q. 139. part. 4.

Et mandatū à patre filio datum ad occidendum, unde presumatur, vel excusetur? Giurba conf. 91.

Et an mandatarius exoneratur ex eo, quod sit subditus mandantis, & mandatū non prohibitum? Gomez lib. 3. var. cap. 3. n. 42.

Et an contra mandantem homicidium inquiri possit, si de mandatario non constet? Giurba conf. 91.

Et an, & ex quibus mandatū delinquenti presumatur? Cyriac. controu. 488. Molin. de Primog. lib. 2. cap. 5. num. 44. & segg. Gom. lib. 3. var. cap. 3. à num. 45. Menoch. lib. 5. presumpt. 27. ubi de patre, domino, amico, & sanguine conjuncto. Farinac. tom. 4. prax. q. 134. cap. 2. & 3.

Et an mandans teneatur, si mandatarius nomine suo, & pro suo interesse fecit? Cyriac. controu. 488.

Et quid si non mandetur delictum, sed ei causa præbeatur. Menoch. lib. 2. de Arbitr. cas. 471.

† Mandans committi delictum, & postea revocans, an ex delicto sequuto teneatur? Gut. de delict. qu. 132. n. 30. 31. 32.

Mandatariū esse sine mandato facturum, ex tribus colligitur. Gut. qu. civ. l. 3. q. 2. n. 8. & c.

Mandans committi delictum, illud committere censetur in loco ubi mandatū adimpletur: d. q. 2. num. 2.

Mandans homicidium committi, teneatur de ipso homicidio propter mandatū, non autem ex mandato. lb. num. 3. Unde iudex loci delicti, non autem mandati, debet eum punire, num. 5.]

Mandatarius teneatur ei cum quo simpliciter contraxit, sine expressione mandati, tamen si mandans cum eo agere queat. Vela dissert. 38. num. 15. vers. Accedit, & num. 54.

Ipse tamen mandans non tenetur ei, cum quo mandatarius simpliciter contraxit. Vela ubi supra.

Mandatarius ad quod teneatur mandanti, si mandatū acceptum non implevit? Cyriac. controu. 165. Elcobar de purit. 1. p. q. 6. §. 2.

Mandati verba dubia, vel quæ dupliciter intelligi queunt, juxta mandantis declarationem sunt intelligenda. Cyriac. controu. 278.

Mandans mandatario, & econtra, an, & quando ad interesse, & fructus teneatur? Leotard. de usuris, quest. 33.

Et de utriusque obligatione. P. Molin. de just. tract. 2. disputat. 549. Elcobar de purit. 1. part. quest. 6. §. 2.

Et an mandatarius, qui librantiā solvit, exequutive eam petere queat? Giurba observat. 105.

Mandatarius an de culpa levi, & levissima teneatur? Diana tom. 8. tract. 3. resolut. 23. & segg.

Mandatū Judicis ad aliquid faciendum cum termino comprehendit ad dandam executionem resolvitur in simplicem citationem. Ayora de partition. part. 1. cap. 5. num. 15.

MANES.

De manibus, Covarr. lib. 4. var. cap. 5. Torrebl. lib. 1. 4. de Jure Spirit. cap. 8. sect. 7.

† Extant Jac. Gutheri Libri tres de jure Manu, sive de ritu, more & legibus prescriptis. Vide Funus.]

MANIFESTA, MANIFESTATIO.

De manifestis. Cujac. in cap. 21. de jurejurando, & cap. 54. de appellat. & cap. 7. de cohabit. Cleric. Mancin. de

de Jure Sacro, dist. 4. cap. 13. Tolet. de instrum. lib. 1. cap. 74. Gom. lib. 3. var. cap. 1. a num. 41. Riccius p. 3. collect. 653. Pignot. tom. 6. conf. 99. num. 4. & tom. 10. c. 115. num. 9. Gonz. ad evidentiā, num. 4. & segg. de accusat.]

Et quae sint manifesta? Garcia de Nobilit. gloss. 3. a num. 31. & gloss. 12. num. 85. vers. Et dicitur, Carleval. de judiciis, tit. 3. disp. 5. num. 16. Cyriac. contro. 102. num. 1. & contro. 333. Gom. lib. 3. var. cap. 1. num. 42. Menoch. lib. 2. de Arbitr. cap. 166.

Et quod manifestum est, quod ex actis constat. Salg. de Proceſſ. 1. p. cap. 2. num. 101. & 103. & 3. p. cap. 9. num. 35.

Et quod in iudicis sit presentia. Gom. lib. 3. var. cap. 1. num. 48.

Nisi aliqua offensio, vel difficultas resulet. Salg. ubi supra, cap. 9. n. 36.

Et quid sit notorium, quid manifestum, & in quo differant? Gutier. lib. 3. Pract. quæst. 14. a num. 117. & q. 16. a num. 132. & q. 17. a n. 126. & 147. Carleval. dist. tit. 3. disp. 5. n. 16.

Et quod manifestum aliud est juris, aliud facti. Carleval. tit. 2. disp. 2. a n. 46.

Et an, & quando quod resulat ex instrumento? Gomez in L. ab. Iur. n. 37. vers. 4.

Manifesta probatione non indigent. Cujac. in cap. 3. de eo qui cognovit constang. Covarr. lib. 3. var. cap. 3. n. 4. & 5. Salg. de Proceſſ. 1. p. cap. 2. num. 107. & 2. part. cap. 13. num. 244. & 3. p. cap. 15. a num. 47. Solorzano tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 27. a num. 88. Pareja de instrum. Edu. tit. 6. resol. 8. n. 41. vide in Decreto caus. 2. quæst. 1. Riccius p. 4. collect. 1155. Gom. lib. 3. var. cap. 1. num. 41. & segg. Mathieu de re crim. controverſ. 2. a num. 55.

Et quod manifestatio auctoritativa requiritur, quavis facti evidentiā sit, ut quod auctoritas publica inchoaverat lege, iudice perficiat. Gut. qu. can. l. 1. c. 1. num. 17.]

Et an citatio in eis exigatur? Riccius p. 6. collect. 2145. Gom. lib. 3. var. cap. 1. n. 42.

Manifestum an ad executionem sententiam exigat? Carleval. de iudic. tit. 2. disp. 2. a n. 46.

A sententia super notoriis an admittatur appellatio? Salg. de Proceſſ. 3. p. cap. 14. a n. 47. Gratian. discept. for. cap. 572. n. 44. & segg.

Licet tamen appellare a sententia declarante factum esse notorium. Idem, c. 444. n. 29. & segg.]

Manifesta licet non sint probanda, sunt tamen alleganda. Barbof. in l. 5. n. 34. de iudicis.

Manifesta scire quis præsumitur. Garcia de Nobilit. gloss. 4. n. 29. vers. Et licet.

Manifestatio quo usque fieri queat, & de ejus effectu. Bolaños 3. p. Comm. naut. cap. 8. n. 2.

Manifestare qui potest aliquam rem occupantem, an restitutioni teneatur, si non faciat? P. Molin. de just. tract. 2. disp. 735.

De manifestante secretum sibi commissum, & alterius. P. Molin. de just. tract. 4. disp. 3. & segg.

Manifestare grave peccatum, sine expressione auctoritatis, an sit lethale peccatum? P. Molin. dist. tract. 4. disputat. 27. & segg. Sanchez lib. 6. Consil. cap. 6. dub. 2.

Et an publicum, vel de eo, quo est infamatus, & quid si alio loco, & tempore? P. Molin. dist. tract. 4. disput. 37. & segg. Diana tom. 5. tract. 10. resol. 131. ubi de publico, & de quo aliquis damnatus.

Et an uni, vel duobus viris, qui secretum retinebunt? Diana tom. 1. resol. 52. & 53. tract. 7.

Et an manifestanda sint commissa sibi ab alio secreta, ubi vergunt in damnum publicum, aut tertie personæ imminens in futurum? Gutier. de sponsal. cap. 59. num. 6.]

MANSUM, MANSATA.

Quid hec sint? Garcia de Nobilit. gloss. 18. num. 5. 1. Tholosan. de benef. c. 15. n. 1. 4. Fovet. de magistr. edit. lib. 4. c. 9. n. 32. & segg. Berlich. 1. 2. concl. 45. n. 36.]

MANUMISSIO.

De manumissione, & ejus forma. L. 90. ubi Gregor. 1. Lopez, tit. 18. part. 3. Donell. lib. 2. Comm. cap. 11. & segg. Vigel. lib. 6. Jur. Civil. cap. 5. & segg.

Manumissio an sit contractus, & ei conditio apponi possit resolutiva? Cujac. in cap. 2. de condit. apponit.

Manumissus liberus est: ei tamen repositi potest jus patronatus. Gregor. Lopez in L. 90. gloss. 4. tit. 18. part. 3.

Inavrus quis manumiri potest, l. 90. ubi Gregor. 4. gloss. 8. tit. 18. part. 3. Donell. lib. 2. Comm. cap. 14. ubi Oluald. lit. Z.

Manumittens an, & quando de evictione teneatur. Gregor. Lopez in L. 90. gloss. 7. tit. 18. part. 3.

Manumissio an peculium debeatur? Gregor. Lopez 6 in L. 90. gloss. 5. tit. 18. p. 3.

De servis Ecclesiæ manumittendis, vel non. Ant. 7. August. p. 1. lib. 10. tit. 22.

Manumissio ex quibus causis effectum non habeat. 8. Vigel. lib. 6. Jur. Civil. cap. 6. & segg.

Manumitti servi nequeunt, & qui ab uxore divergente intra sexaginta dies. Vela differat. 37. a n. 48.

Et an sit manumissio actus pius? Diana tom. 7. tract. 10. 8. resol. 25.

Manumissio an, & quam in manumisso ætatem exigat? Narbon. Amal. ann. 1. g. 14.

Et quam in manumittente? Narbon. Amal. ann. 20. quæst. 7.

Manumissio in Ecclesiâ facta magna libertis privilegia præstabit. Gonz. ad c. ubi ejus solemnitas & formula.

Manumissionum variae formulæ apud Romanos usitate, ex quibus non æquè perfecta libertas sequebatur. Idem in c. in. de natis ex libero ventre.]

MANUS MORTUA, MANUS.

Manus mortua dicitur Ecclesiâ, & quare? Petr. 1. Greg. lib. 1. de Rescriptis, cap. 27. num. 6. Vela differat. 47. num. 52.

Et qui homines dicantur manus mortuæ, & de illis. Petr. Greg. 1. de Rescriptis, cap. 31.

Sedere ad dextram manum, an superioritatem arguat? Gonzalez in reg. 8. gloss. 1. n. 36.

Et de honore dexterae manus, Chassan. catal. p. 1. confid. 11. pag. 5. Nolden. de statu nobil. c. 10. n. 81.]

Et de ejusdem symbolis ac significatione, Pignat. tom. 5. conf. 15. a princ. Gonz. in c. ult. num. 10. de jur. calum.

De manus impositione, Albatpin. lib. 2. observat. 24. 3. 25. 31. 32. 33. & observat. 5. 6. 7. in Optat. Bellarmin. tom. 2. lib. 1. de Sacram. Baptism. cap. 25. vers. Decim. 1. Petr. Gregor. 1. p. tit. 8. cap. 1. & 3. num. 2. Durant. lib. 1. de Rit. cap. 19. a num. 26. Canon. 32. Caribag. 3. Can. 78. & 80. Caribag. 4.

De manus injectione, vide Hermof. in l. 47. tit. 5. p. 4. Senec. l. 4. de Benefic. cap. 14. & epist. 1. 70. 77. & 108. & lib. 1. de Clement. cap. 5. & de beat. vit. cap. 25. & de Iranq. cap. 15. & de consolat. ad Helv. cap. 11. & lib. 4. nat. quæst. in præfat. & lib. 1. contro. 8. & Gonz. in c. 1. n. 2. & in c. 5. n. 1. & segg. de sentent. excom.

Manus longa quid sit, & quare Principibus attributa? Gonz. in c. ex literis, num. 16. de consuet.

Ubi an ac quando procedatur manu regia? Pignat. tom. 1. conf. 27. a princ.

De manu Regia, seu potestate Principum in causis ecclesiasticis inter subditos, amplius Tractatus extat Gabrielis Perreire de Castro.

Manu Regiæ duo jura universalia tribuuntur, jurisdictionis & protectionis. Pereira d. tract. Præjud. 1. n. 6. ubi quod jurisdictione in propriis subditos, protectio etiam in extraneos.

Et quod dum Princeps opitulatur oppressis, contra libertatem ecclesiasticam non agit, imò pro ipsa, quia præ oculis habet Ecclesiæ decorem &c. quod est ejus major obligatio. Ib. n. 7. ubi plurimi DD.

De manuum in Missa compositione. La Croix Theol. mor. l. 6. p. 2. n. 486. & segg.]

MANUTENTIO.

De manutentione, Solorzan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 22. a num. 1. & lib. 2. Polit. cap. 2. a princ. Barb. voto 21. 42. & 47. a num. 102. & voto 76. a num. 150. & voto 106. Salgad. de Retent. 2. part. cap. 10. num. 35. vers. Quod ex eo, Larrea decif. 5. Gomez in l. 45. Taur. a num. 168. & num. 126. Riccius part. 1. collect. 34. & part. 14. collect. 1108. & 1261. & part. 5. collect. 1909. & part. 6. collect. 180. & part. 7. collect. 3025. Cyriac. controverſ. 248. Covarr. Pract. cap. 17. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 2. cap. 32. & Verginius de Boccatis, in singulari Tract. de Interdicto uti possidetis, sive de Manutentione in possessionem. Cancercus part. 3. cap. 14. per totum. Posthius per totum tractatu de Manutent. Castillo de Alimentis tom. 8. cap. 13. num. 18. Cortiada Decif. 240. Vide verbo Possessor num. 40.]

Et de ejus origine, Posthius de manu. observat. 2. & 4. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 2. cap. 32.

Et de varus ejus nominibus, Posthius ubi supra, observat. 3.

Manutentio quibus modis exigi possit. Posthius ubi supra, observat. 5.

Manutentio quis sit iudex competens. Posthius de manu. observat. 6. Salg. de Retent. 2. p. cap. 10. num. 35. vers. Quod ex eo.

De suspensione iudicii petitorii, vel possessorii plenarii, vel accumulatione ejus in iudicio manutentionis. Posthius de manu. observat. 7. vide verbum Judicium.

Manutentio quando, & in qua iudicii parte exigi possit. Posthius de manu. observat. 8.

Qui iudicem pro manutentione adivit, an possit ad vim facti redire? Posthius de manu. observat. 9.

Manutentio pro quibus detur, & an in omni re? Posthius de manu. observat. 10.

Et de ea in quasi possessione exigendi pensionem. Barbof. de pensionibus, 1. p. quæst. 2. Valenquel. conf. 51. & 186.

Et an competat pro eo, quod communitas Ecclesiastica ad certum locum pro Missa dicenda certo tempore accedat? Barbof. voto 49.

Et an pro uxore, & ejus usu, & quando? Barbof. voto 54.

Et an electo pro electione? Jul. Capon. tom. 5. discept. 353. n. 29. & segg.

Et an pro beneficio contra reservationem proviso? Goncal. in reg. 8. gloss. 3. 1. a n. 7.

Et an pro iuribus incorporalibus? Larrea decif. 5. num. 3.

Et an pro usu fenestrae? Jul. Capon. tom. 3. discept. 173. & 3. segg.

Et an pro cella moniali? Jul. Capon. tom. 3. discept. 673. & 3. segg. ubi pro quibus aliis.

Manutentio cui competat, si que concedenda? Posthius de manu. observat. 11. 12. & 13. Barbof. voto 21. 42. & 47. a num. 202. & voto 76. a num. 150. & voto 107. Riccius part. 4. collect. 1261. Cyriac. contro. 10. Antuñez lib. 1. de Donat. p. 2. cap. 32.

Et an ac quando procedatur manu regia? Pignat. tom. 1. conf. 27. a princ.

De manu Regia, seu potestate Principum in causis ecclesiasticis inter subditos, amplius Tractatus extat Gabrielis Perreire de Castro.

Et quod soli possessori datur. Marecotus lib. 2. var. cap. 64. Covarr. Pract. cap. 17. num. 6. vers. Duodecimo, Giurb. de Feud. 2. gloss. 3. n. 12.

Et an possessori qui habet contra fe juris resistentiā? Barbof. voto 52. Marecotus lib. 1. var. cap. 11. Covarr. Pract. cap. 17. n. 6. Giurba de Feud. 2. gloss. 9. a num. 60. ubi id explicat. & Portugal de Donat. lib. 1. cap. 32. n. 91. Balmaleda qu. 11. n. 4.]

Et quod in sua quilibet possessione tuendus, seque meri securā conscientia possit, & quando? Escobar de Purit. 2. p. q. 6. §. 4. a n. 20.

Et an ei cui deficit titulus in quasi possessione juris patronatus? Gonzalez in reg. 8. gloss. 18. a n. 23.

Et an ei cui titulus generaliter deficit? Salg. de Retent. 2. p. cap. 16. Covarruv. Pract. cap. 17. num. 6. Jul. Capon. tom. 5. discept. 363.

Et an ei de cuius invalido titulo constat? Salg. de Proceſſ. 3. p. cap. 10. num. 138. & 2. p. de Retent. cap. 16. Jul. Capon. tom. 5. discept. 353. num. 28.

Et an ei qui civilem tantum, aut naturalem possessionem habet? Covarr. Pract. cap. 17. num. 5.

Et an prædioni? Larrea decif. 5. n. 10.

Et an qui bona fide caret? Covarr. Pract. cap. 17. num. 6.

Et an possessori ex privilegio? Valenq. conf. 151.

Et an ei qui sui antecessoris possessionem probat? Goncal. in reg. 8. gloss. 15. §. 1. a n. 81. Posthius de manu. deced. 166. n. 14. & deced. 195. & 635. n. 12. & Barbof. vot. 42. & de Canonicis cap. 15. n. 21. Salgado de Regia Proceſſ. p. 1. cap. 3. a n. 109. p. 3. c. 3. num. 42. Tondut. de Pens. cap. 50. n. 23. Gonzalez in cap. in causam num. 26. de probation.]

Et an ei, qui se habet pro spoliato? Barbof. voto 54. Riccius p. 7. collect. 3168. ubi an ei qui naturali caret possessione, respectu civilis? Marecot. lib. 2. var. cap. 64.

Et quod lite pendente, is manutenendus qui pro se habet juris præsumptionem, quamvis adversarius immemoriam alleget, nisi probet. Solorzano tom. 2. de Jure Ind. lib. 3. cap. 21. a num. 54. & cap. 22. n. 10. & lib. 4. Polit. cap. 21. fol. 682. vers. A loqual. Riccius part. 7. collect. 3013. & p. 4. collect. 1314. Marecot. lib. 1. var. cap. 11.

Et ex duobus ad rem simul nominatis, quis sit manutenendus? Valenq. conf. 177.

Et ex duobus possessoribus, vel pluribus, cui competat? Posthius de manu. observat. 7. & segg. Solorzan. lib. 2. Polit. cap. 23. fol. 197. vers. Y no, & segg. Riccius p. 5. collect. 1507. Covarr. Pract. cap. 17. n. 6. vers. Duodecimo, Jul. Capon. tom. 5. discept. 367. & Castillo lib. 8. cap. 13. n. 18. Barbof. vot. 41. n. 88. Tondut. in benef. p. 1. c. 104. n. 9. Cyriaci contro. 10. n. 36. & 37. Gonzalez in cap. in causam de probat. n. 27.]

Et quod is vincit, qui propter possessionem juris assistentiam habet. Posthius de manu. observat. 45. n. 38. & segg. Riccius p. 4. collect. 1314.

Manutentio contra quem detur? Posthius de manu. observat. 14.

Et an contra successorem? Valenquel. conf. 51. & 186.

Ad manutentionem an sola possessio sufficiat? Posthius de manu. observat. 15.

Quæ possessio manutentionem præbeat, seu sit ius manutenibilis? Posthius de manu. observat. 16. Barbof. voto 47. a num. 202. & voto 76. a num. 150. & voto 106. & vide infra, hoc verbo, n. 27.

Et an nulla, vel resoluta? Salg. de Retent. 1. p. cap. 10. a num. 108.

Et an momentanea? Posthius de manu. observat. 18.

Et an quæ est contra decretum irritans? Salgad. de Proceſſ. 3. p. cap. 10. num. 137. & segg. Menoch. lib. 6. præsumpt. 41. n. 10. Barbof. claus. 40. n. 33. & segg.

Et an quæ jure familiaritatis habetur? Jul. Capon. tom. 3. discept. 173. Postlii Observ. 54. Et an sit manentibus possessio, quæ ex eo probatur, quod quis censum solvit rei impositum? Olea de cess. jur. tit. 3. q. 9. n. 12. Et an antecessoris possessio? Gonçal. in reg. 8. gloss. 15. §. 1. à n. 81. Posthius de manu. decad. 1. 66. num. 1. & decad. 195. & 635. n. 12. Et ex quibus concedatur manentio? Valenç. conf. 51. & 186. Et an sit necessaria justificata possessio, ita ut de meritis causæ principalis cognoscatur. Posthius de manu. observat. 42. Et an incerta, & quomodo? Tondutus var. resol. lib. 2. quest. 64. 12. Possessio pro manentione quo tempore requiratur? Posthius de manu. observat. 17. 13. Possessio partis an sufficiat pro manentionem totius? Posthius de manu. observat. 18. Et an pro manentione juris universalis sufficiat aliquam ejus speciem possessio? Salg. de Præcl. 3. p. cap. 10. à n. 106. & vide verbum Usus. 14. Possessio pro manentione quomodo probetur? Posthius observat. 19. usque ad 36. Barbof. de Pension. 1. p. quest. 2. 15. Et an semiplena ejus probatio sufficiat? Posthius de manu. observat. 38. Possessio pro manentionem quomodo adquiratur, ita ut sit manentibus? Posthius de manu. observat. 17. usque ad 36. Barbof. de Pension. 1. p. quest. 2. Et an ex actu nullo? Posthius de manu. observat. 37. Et an ad ejus adquisitionem, ut manentioni sit locus, requiratur scientia ejus contra quem adquiritur? Posthius de manu. observat. 40. 16. Ut manentioni locus sit, an, & quæ turbatio exigatur, & quomodo ea probetur? Posthius de manu. observat. 41. † Garcia de Nobilit. gloss. 1. 1. num. 70. Gonçal. in cap. in causam de probat. n. 27.] 17. Probationes in iudicio manentionis factæ, an probent in iudicio plenario possessorio, & petitorio? Posthius de manu. observat. 39. Covarr. Præcl. cap. 17. n. 1. & n. 3. vers. Quartum. Et de his probationibus, & an jure ordinario fiant, publicationem habeant, restitutionem admittant? Covarr. Præcl. cap. 17. n. 4. 18. Possessio in manentionibus iudicio necessaria, quomodo amittatur, ita ut ejus ratione non competat. Posthius de manu. observat. 57. & 2. seqq. 19. Manentionem quæ exceptiones impediunt. Posthius de manu. observat. 43. usque ad 66. Et an, & quando violenta turbatio? Solorçan. tom. 2. de jure Ind. lib. 1. cap. 22. à n. 1. & lib. 2. Polit. cap. 23. fol. 197. vers. Y no, & seq. Et quæ exceptiones personam petentis eam respicientes? Posthius de manu. observat. 60. usque ad 69. 20. In manentionis iudicio an admittatur scripturarum impugnatio, & contra testes exceptio? Posthius de manu. observat. 70. 21. Manentio in re possessa, quousque detur? Posthius ubi supra. observat. 73. Et quando manentio legitimè impetrata finiatur? Posthius de manu. observat. 108. 22. Manentio an ad accessoria extendatur. Larrea decif. 5. num. 7. 23. Iudicio manentionis an fructus veniant? Larrea decif. 5. Posthius de manu. observat. 74. 24. De ordine, quo iudicium manentionis peragi debeat? Posthius de manu. observat. 77. usque ad 106. Manentio, seu decretum, & sententia de manentione, an sit exequutivum, vel appellatione suspendatur? Cevallos de cognit. 2. part. quest. 18. Larrea decif. 3. num. 7. & 9. Posthius de manu. observat. 106.

Decretum de manentione quando, seu ex quibus sit nullum? Posthius de manu. observat. 107. Possessio instrumentalis an sit manentibus? Riccius p. 7. collect. 27. 11. & 2805. Cyriac. controu. 366. Qui manentere, vel manentionem promittit, an obligationem tractatus successivi contrahat? Cyriac. controu. 478. Manentio non facit litem, & est quid diversum à lite mota. Salg. de Retent. 2. p. cap. 10. n. 35.

MARAPETINUS.

De marapetino, & quid in septem Partitis marapetini nomine contineatur? Greg. Lop. in l. 14. gloss. 6. tit. 6. & l. 2. gloss. 6. tit. 1. & l. 7. gloss. 3. & l. 78. & 81. tit. 18. & l. 6. gloss. 1. tit. 22. part. 3. & l. 9. gloss. 13. tit. 4. part. 5. & l. 8. gloss. 4. tit. 2. part. 4. Hermof. in l. 9. gloss. 14. tit. 4. part. 5. Leon decif. 120. n. 9. & 10. Covarr. lib. 1. var. cap. 11. n. 4. Carranza de monedas, part. 2. cap. 3. §. unico. Et marapetini auri, quibus leges hujus Regni in a penis pecuniariis utuntur, quomodo intelligantur? Greg. Lopez in l. 24. gloss. 3. & 8. tit. 14. part. 7.

† MARCA.

Marca auri vel argenti quid sit, Alb. Brunus de 1. augm. mon. in pr. n. 7. Et de ejus valore apud varias nationes. Gonz. in c. cum pridem, num. 3. de pacif. & in c. non sine, num. 3. de arbit. ubi DD. De Marca litem designante, Belof. de jure territ. c. 1. & in Thesuro polit. hoc verbo. Hieron. de Monte de finib. regud. c. 16. n. 3.]

MARCHIO.

De Marchione, & ejus dignitate, & an Comiti, & 1. Ducui præferatur? Garcia de Nobilit. gloss. 18. §. 3. à n. 67. Bobad. lib. 2. Polit. cap. 14. num. 27. Olea de cess. jur. tit. 3. q. 3. n. 18. Pancirol. lib. 1. var. cap. 5. Efcāl. lib. 2. Gazoph. 2. part. cap. 36. n. 58. Rojas de Incompat. 4. p. cap. 4. n. 9. & 10. Salzed. in Theat. bon. gloss. 30. & 2. seqq. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 2. cap. 6. Giurba de Feud. §. 1. gloss. 3. † Alciat. lib. de iug. cert. c. 32. Cujac. in c. un. de his qui feud. dare. Fauremiff. de jurisf. lib. 2. c. 10. Knipfchuld de fideicom. c. 1. num. 144. Vulteus de feud. lib. 1. cap. 4. num. 14. Reinking de regim. secul. lib. 1. clas. 4. cap. 13. num. 9.] Marchio est de Regis Consilio. Bobad. in Polit. 2. lib. 2. cap. 16. n. 7. Et quibus aliis fruatur privilegiis? Giurba de Feud. §. 2. gloss. 13. à num. 50. Jul. Capon. tom. 5. discept. 330. Marchionatus an ad hæredes transeat, si majoratus dividi possit, & omnibus filiis, vel descendentibus communicetur? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 11. à num. 10. Bobad. lib. 2. Polit. cap. 16. à n. 5. † Marchionum omnium Catalogum refert Linnæus 4. de jure publ. lib. 1. c. 8. fol. 109.]

MARTIUS CAMPUS. Vide Campus Martius.

MARE, NAVIGATIO, NAUTÆ.

De Mari, vide Solorçan. tom. 1. lib. 1. de jure Ind. c. 8. Efcāl. lib. 1. Gazoph. cap. 35. num. 24. Bolaños lib. 3. de commerc. naut. cap. 1. itidem Solorçano in Polit. lib. 1. cap. 4. fol. 15. vers. Comendandose, & seqq. Garciam de Expenfis, cap. 2. num. 34. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 3. cap. 8. Senec. lib. de Provident. cap. 1. ubi de ejus fluxu, & refluxu; & cap. 3. ubi Murcus num. 27. de ejus va-

riis piscibus; & lib. 3. natur. quest. cap. 26. & 29. & lib. 4. cap. 2. & lib. 5. cap. 18. & lib. 6. cap. 6. & lib. 5. controu. 15. & de consol. ad Marc. cap. 18. ubi de Oceano, & lib. 7. de Benefic. cap. 1. ubi de fluxu, & refluxu. Et quod Regis sunt, que in eo continentur: unde jura, quæ illi solvuntur ex deductis ex illo. Efcāl. lib. 1. Gazoph. cap. 35. n. 24. Et an mare sit liberum, ejus dominium haberi possit, & vectigalia imponi? Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 8. Et de divisione marium del Norte, y del Sur, por el istmo de Panama. Solorçan. in Polit. lib. 1. cap. 4. fol. 16. vers. Pero.

De jurisdictione in mari, & ejus sit, & quomodo exercenda? Valençuela conf. 100. Solorçano tom. 1. de Jure Ind. lib. 2. cap. 6. num. 22. & lib. 3. cap. 3. à num. 27. & tom. 2. lib. 2. cap. 23. num. 64. Garcia de Expenfis, cap. 21. num. 34. † De jure maritimo & navali tres Libros conscripsit Joan. Loccenus. Extant quoque Julii Paci, Jac. Gothoffredi, Hog. Grotii, Joan. Coccei, Mart. Schoockii & Paul. Merulæ Dissertationes de imperio maris simul editæ.] Et quomodo præscriptione, & usu temporis quætur? Solorçan. in Polit. lib. 1. cap. 11. fol. 53. vers. Y am. Et in mari delinquens, à quo sit puniendus, i. 2. ubi Gregor. Lopez, tit. 9. part. 5. Solorçano de Jure Ind. tom. 1. lib. 3. cap. 3. à n. 35. Et de Consulibus maris, & eorum jurisdictione. Giurba cons. 92. Et à quo sit mare expurgandum? Solorçan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 23. n. 64. Bolaños lib. 3. Comm. naut. cap. 1. n. 15. Et quæ extrahi, vel imitti per mare possint, & quomodo? Bolaños lib. 3. Commere. naut. cap. 6. 7. 8. & 10. 3. Mare absorbet, & parturit insulas maximæ lætitudinis. Solorçano tom. 1. de Jure Ind. lib. 1. cap. 4. à num. 15. Senec. lib. de Provident. cap. 1. 4. Insula in mari nata, ejus sit, vel fiat, l. 2. tit. 28. part. 3. 5. De navigationibus permissis, vel non, ex jure antiquo, & de eorum inventione, & favore, & fraudibus. Pancirol. lib. 1. var. cap. 40. Solorçano de Jure Ind. tom. 1. lib. 8. num. 11. & cap. 11. à num. 67. & cap. 12. à num. 25. & cap. 16. à num. 10. & tom. 2. cap. 25. à num. 38. & 63. & lib. 3. cap. 3. à num. 54. & tom. 2. lib. 5. cap. unice. à num. 60. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 1. n. 2. & 12. itidem Solorçano in Polit. lib. 1. cap. 6. fol. 24. vers. Lo qual, & seq. † Et quantum navalicularis res necessaria sit Republicæ, dignaque favoribus? Gonz. in c. 1. n. 5. de success. ab intest.] Et an ad Indos fieri possit, & quando, & quomodo. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 3. num. 1. & cap. 8. num. 7. & cap. 9. num. 14. & 15. & c. 11. à num. 7. & c. 5. à num. 11. Solorç. lib. 1. Polit. c. 11. fol. 53. vers. Y aunque, & seqq. & lib. c. Polit. c. 10. Et an privatorum sumpibus fieri possint, vel debeant? Solorçan. tom. 2. de Jur. Ind. cap. unice. à n. 55. Et de exteris ei prohibendis. Efcāl. lib. 1. Gazoph. cap. 39. num. 5. Solorçan. in Polit. lib. 4. cap. 19. & lib. 6. cap. 14. fol. 1010. vers. Assimiso, & seqq. & lib. 1. cap. 11. fol. 53. vers. Y aunque, & seqq. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 8. ubi an in mari prohiberi possit. Et de ea quæ sit ad Indos per mare Oceanum. Efcāl. lib. 2. Gazoph. 2. p. cap. 11. §. 2. n. 3. Et de nauclero, qui portum prohibuit ingrediatur, & navigationem mutat, Matheu de re crimin. controu. 68. Et de controversiis, & litibus in eis ortis, quis sit iudex competens. l. 3. tit. 10. lib. 7. Recop. D. de Castellon Alphab. Jurid. Tom. II.

Et quomodo sint cognoscendæ, & terminandæ, l. 14. & 9. part. 7. Et quæ securitate fieri debeant ad Indos, & ab eis ad Hispaniam? Solorçano lib. 5. Polit. cap. 18. fol. 921. vers. Et tribus seqq. Et de navigationis inventione, & quod ventis juvatur, & nihil ea periculosius, instructa navis. Senec. epistol. 70. & lib. 5. natur. quest. cap. 18. & lib. 7. controu. 1. & epistol. 53. 70. & 88. ubi de ejus usu, & periculo, & epistol. 77. ubi quomodo fiat, & epistol. 108. in fin. ubi de tempestate. Et de his qui ad finem Gaditanum classes Indianas, & non ad portum de San Lucar, ferunt. Matheu de re crim. controu. 63. Et de navi cum visitatione ante discessum, & post adventum. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 9. Efcāl. lib. 2. Gazoph. 2. p. cap. 11. §. 2. Solorç. lib. 6. Politic. cap. 10. & lib. 5. cap. 18. vers. En quanto, & seqq. fol. 924. Et quod qui navigat, de tempestate non cogitat. Senec. lib. de Tranq. cap. 11. De navium fabrica, & quantum expediat, l. 1. 7. 6. & l. 12. tit. 10. lib. 7. Recop. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 2. Naves an possint exteris vendi, aut eis pars dari in earum fabrica, l. 6. tit. 10. lib. 7. Recop. In operatione navium naturales Hispanice exteris præferuntur, & majores naves minoribus, l. 3. 4. 5. 7. & 8. tit. 10. lib. 7. Recop. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 5. n. 3. & seqq. Navis quæ perit in navigatione, & quæ in ea veniunt, sui permanent domini, l. 9. & 11. tit. 10. lib. 7. Recop. conduct. Efcāl. lib. 1. Gazoph. cap. 25. num. 41. Solorçano lib. 6. Polit. cap. 6. fol. 963. vers. Y desta, & seqq. Bolaños lib. 3. Commere. naut. cap. 5. † Lagunez de fruct. p. 1. c. 27. §. unicum per totum.] Et ab hostibus recuperatum navigium, & quæ in eo erant, an jure possimini recuperentur, vel capientium fiant, l. 13. tit. 9. part. 5. Quæ in naufragio jactantur, navis exonerandæ causa, ab omnibus sunt relasciendæ, l. 10. tit. 10. lib. 7. Recop. l. 3. & 6. tit. 9. part. 5. Bolaños lib. 3. Commere. naut. cap. 5. Et an quod pro redemptione navis datur, vel quod ex navi eripiunt hostes, l. 12. tit. 9. part. 5. l. 4. & 5. eodem, l. 8. eodem. Et quod pro derelictis non habentur, nec inventientis sunt, l. 49. tit. 28. part. 3. l. 7. tit. 9. part. 5. conduct. Efcāl. lib. 1. Gazoph. cap. 25. n. 41. Fluminis navigabilis cursus impediri nequit, l. 2. tit. 10. lib. 7. Recop. De naufragio culpâ vel dolo nauarum, vel aliorum facto, & quomodo ejus nomine teneantur, & quæ pœnâ sint puniendi, l. 9. & seqq. tit. 9. part. 5. Bolaños lib. 3. Commere. naut. cap. 12. & 13. Et de naufragii consolatione. Senec. in excerpt. fol. 291. & l. 9. controu. 6. & l. 7. cont. 1. ubi ejus descriptio. De furto, vel rapina in naufragio factis, & eorum pœna, l. 1. in fine, tit. 13. Ant. Aug. part. 3. lib. 35. tit. 10. Acuña cap. 8. n. 2. & 3. distind. 2. Bolaños de Commere. naut. lib. 3. cap. 12. De nautis, & eorum prænotione. Torreblanca tom. 14. 6. de Spirituali, cap. 10. Et quomodo cognoscant tempestatis, vel ventorum signum. Senec. lib. 1. natur. quest. cap. 1. Nautæ an teneantur viatores recipere? Greg. Lopez in l. 26. gloss. 4. tit. 8. part. 5. Nautæ quomodo de receptis, & furto eorum teneantur, l. 7. tit. 14. part. 7. l. 26. tit. 8. part. 5. Ayllon ad Gomez lib. 2. var. cap. 7. num. 3. vers. Nauta, & vers. Et circa. Donell. lib. 15. Commere. cap. 42. Vigil. lib. 17. Juris Civil. cap. 8. Pichard. in §. ult. de obligat. quæ ex quasi delicto. P. Molin. de just. stral. 2. disp. 710. & 713. H 3 Diana

Diana tom.6. tract. 3. resol. 141. & seqq. ubi quid in debito suae culpe. Crepsi observat. 67. † Gutier. de delict. qu. 162. La Croix Theol. mor. l. 3. p. 2. n. 819.

Et an nautæ Catholici licite vehant annonam ad hereticorum castra, si adiant alii qui ipsi cessantibus id facerent? La Croix Theol. mor. l. 2. n. 250.

Et an licite vehant ab uno loco in alium, eum quem sciunt esse tendere ad peccandum? Ib. n. 274. Navis prædio urbano magis quam rustico æquiparatur. Greg. Lopez in l. 77. gloss. 2. tit. 18. part. 3.

De locatione navis, Gregor. Lopez in l. 77. gloss. 2. tit. 18. part. 3. Bolaños de Commerc. naval. lib. 3. cap. 5.

De Magistro navis, ejus officio, & obligatione, l. 1. tit. 9. part. 5. Bolaños de Commerc. naval. lib. 3. cap. 4. à num. 2.

Et de potestate ejus in delinquentes in ea, l. 2. tit. 9. part. 5.

Et an dominum obligare possit, l. 1. tit. 9. part. 5. Greg. Lop. in l. 77. tit. 18. part. 3. gloss. 1.

Et an, & ex quibus dominus navis teneatur pro se, vel pro eo? Cyriac. controuv. 384.

Et an ex eo, quod navis fregit retes piscatorum navigando? Cyriac. controuv. 340.

† De navi & navigatione legendæ Disputationes Juridicæ Boeckelmanni.]

De naviculario munere, Vigel. lib. 3. Jur. Civil. cap. 40. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 20. Senec. epist. 108. in fine.

De navigatione in Hispaniam ab Indis. Escal. li. 1. Gazoph. cap. 35.

Y de la haberia de las barras. Escal. lib. 2. Gazoph. 2. p. cap. 3. num. 5. & cap. 7. & cap. 9. §. 1. num. 5. Crepsi observat. 120. Solorc. lib. 6. Polit. cap. 9. fol. 979.

De Tabellione maris. Escal. lib. 1. Gazoph. 2. part. cap. 20. n. 7.

De nautico fenore, Leotardus de usuris, q. 23.

MARGARITÆ.

De Margaritis, & earum pificatione. Solorc. tom. 2. de Jure Ind. lib. 1. cap. 14. à n. 95. & lib. 5. cap. unic. à n. 8. Escal. lib. 1. Gazoph. cap. 35. num. 24. & lib. 2. 2. part. cap. 1. verbo Quimos de perlas, à num. 1. item Solorc. in Polit. lib. 6. cap. 4. fol. 949. vers. Porque, & seqq. & lib. 2. Polit. cap. 16. fol. 154. vers. Lo olavlo, & seqq. & l. 6. Polit. cap. 1. fol. 93. 1. vers. Entre.

MARIA BEATA VIRGO.

De Beata Virgine Maria, Vasquez tom. 2. in 3. p. D. Thomæ, disput. 114. usque ad 128. Virg. Eclog. 4. & ibi omnes ejus Commentatores. Matheu de re crim. controuers. 36. n. 14.

Et quod ei adoratio hyperdulciæ, ex duplici capite debeatur. Matheu de re crim. controuv. 36. n. 15.

Beatam Virginem Mariam pro Deo colebant Coleridiani, damnati ut heretici. Coriol. pag. 101.

Beatam Virginem Mariam dicebat Nestorius Christotoccon, non Theotocon vocandam; & sic non Dei, sed Christi genitricem esse dicebat, damnatus in Concilio Romano. Coriol. pag. 139. 140. 141. 159. 162.

De invocatione, & cultu Beatæ Mariæ Virginis. Torreblanca lib. 12. de Jure Spirit. cap. 27. num. 75. P. Suarez lib. 2. de defens. fidei, cap. 7. Bellarm. tom. 1. lib. 1. de Sanct. beatificat. cap. 11. & seqq.

Et de ejus devotione, P. Joan. de Torres lib. 3. Philo. moral. cap. 1. & 2.

De imagine Beatæ Mariæ Virginis. Durant. lib. 1. de Rit. Eccles. cap. 5.

De festis Beatæ Mariæ, P. Suarez tom. 1. de Relig. lib. 2. de diebus fest. cap. 8.

Et de festo Expectationis, & quando in Hispania

fuerit decretum. Coriol. pag. 196. Et de festo Annuntiationis, Fiesl. de Quadrag. Christ. cap. 13.

De Beatæ Mariæ Virginis partu, Acuña cap. 1. n. 7. 2. distinct. 5. Mend. benigna. opin. dissert. 12. g. 1.

Et quod post eum virgo, & libata manit, Bonosiana Hæresis contrarium asserente in Concilio Capuano damnato. Coriol. pag. 109. Petr. Gregor. in cap. 1. num. 20. de Summa Trinit.

† Et an voverit perpetuam virginitatem? Pignat. l. 10. conf. 120. n. 11.

Et quomodo verum matrimonium contraxerit? Gonz. in c. ult. n. 10. de condit. apposit.]

Ad Mariæ nomen, Ecclesiæ moris fuit, ut genua in terra flecterentur, & ut dextera manus inclinetur, & adoretur. Coriol. pag. 140. in fine, & 141. in princip.

De pronubo annulo Beatæ Mariæ Virginis. Lantmet. lib. 2. de veter. Clerico, cap. 100.

Beata Virgo Maria sine peccato veniali fuit concepta: vide Concil. Trident. sess. 5. Canon. 5. vers. Declarat. Cevallos Comm. quest. 346. Rojas de Incompat. part. 3. cap. 1. à n. 60. Mend. benigna. opin. dissert. 13. g. 1.

Et an in publicis concionibus id exprimi sub mortali debeat? Moya tom. 2. Select. tract. 5. g. 1.

MARITUS. Vide Conjux, Vir.

MARTYRIUM, MARTYRES.

De Martyrio, & Martyribus. Ant. Aug. p. 2. lib. 16. tit. 9. & seqq. Albaspin. lib. 1. observat. cap. 20. & 21. & lib. 2. observat. cap. 19. & 26. pag. 159. in fine, & seq. & cap. 27. & in Canon. 25. Concil. Eliberit. Torreblanca lib. 12. de Jure Spirit. cap. 19. & 20. Covarruv. lib. 4. variar. cap. 16. num. 7. Solorcano tom. 1. de Jure Ind. lib. 2. cap. 5. à num. 45. item Albaspin. in Can. 70. Concil. Eliberit.]

Et qui sint Martyres, & an hoc nomine nuncupari possint, qui in Regno Angliæ, propter Romanam Religionem, ab Henrico VIII. occisi fuerunt? P. Suarez lib. 6. defens. fidei, cap. 11.

Et quod martyr est, qui pro Catholica fide occiditur. Albaspin. in Canon. 60. Concil. Eliberit.]

Et quid sit martyr? Pancirol. lib. 1. var. cap. 77. Martyrum fuga potest excusari, imò & pretio redimi eorum vexatio. Coriol. pag. 39.

Martyrum super corpora Milia celebrari quit, & eorum fieri in Missa mentionem. Coriol. pag. 57.

Martyres cum dalmatica, aut colobio purpurato sepeliri debent. Coriolan. pag. 58.

Martyres ex antiqua consuetudine in tabulis inferrebanur, non tamen omnes. sed quibus justè hic honos deferrebat, & qui sint? Coriol. pag. 61. & 80.

Martyres maximis Deus miraculis honorat. Coriol. 6 pag. 63. Albaspin. Can. 34. & 35. Conc. Eliberit.]

† An & quatenus pro canonisatione martyris requirantur miracula? Pignat. l. 4. conf. 72. n. 1. & per tot. plurima de martyrib.]

Martyres intra urbem sepeliri, contra Romanorum morem, Megentius Marcello Papæ permisit. Coriolan. pag. 63. Cujac. in cap. 1. de vita, & honest. Notæ in Optat. pag. 190.

Martyres semper gloriam consequuntur, quantum vis quolibet peccato coinquinati inveniantur. Albaspin. lib. 2. observat. 13. pag. 113. & 119.

† Quia martyrium bonis & malis commune. Pignat. tom. 10. c. 195. n. 4.]

Martyres more prisico, etiam Confessores dicuntur. 9 Coriolan. pag. 64. & 100.

Hæreticorum martyres non sunt in veneratione habendi. Ant. Aug. p. 2. lib. 16. tit. 12.

† Et an martyr sit ille Sacerdos, qui idèo trucidatur,

MATER.

datùr, quia contra prohibitionem transit in regionem acatholicam? La Croix Theol. mor. l. 6. p. 1. n. 233.

Item ille qui invincibiliter putat opus ob quod moritur, esse actum virtutis excellentissimum, quamvis non sit? Ib. n. 234. ubi n. proced. & seq. plura de martyrio.

11 Temere & absque justa causa fide in martyrium ingerere, est illicitum. Ib. n. 241. & l. 3. p. 1. n. 782.

12 Martyribus licitum fuit in carceribus tyrannorum manere, nec peccaverunt ob non arripam fugam, data eis opportunitate, quamvis mors ipsis imminens fuerit: d. n. 782. Gutier. qu. can. l. 2. c. 24. n. 26.

Et licite potuere colla percussibus submittere. Ib. n. 28.]

MARTYROLOGIUM.

1 A Martyrologio quodnam argumentum sumi possit pro canonisatione? Pignat. l. 4. conf. 61. n. 1.

Et an omnia in eo contenta sint indubitatae fidei? Ib. num. 2. & 3.

Et an solum Martyrologium Romanum sufficientem habeat auctoritatem? Ib. n. 14. & c. 87. n. 9.

Et alia Martyrologia quæ probationem faciant? Ib. An ex Martyrologio pernetese probetur negativaf d. c. 87. num. 9.]

MASCARAS.

1 Las mascarar estàn prohibidas, l. 7. tit. 15. lib. 8. Recop.

MASCULI.

1 Masculinum an comprehendat fœmininum? Molin. de Primog. lib. 1. cap. 12. num. fin. vers. Nonò. Gonzalez in Reg. 8. gloss. 22. à num. 1. Barbof. in cap. 36. num. 4. de Rescriptis, Vela dissert. 49. à num. 5. & 79. Riccius p. 2. collect. 529. & part. 7. collect. 2949. Lara de vit. homin. cap. 17. ubi quod non è contra. Tiraq. in l. comub. gloss. 1. part. 1. num. 82.

† Et quod etiam in privilegiis, Gutier. de gabel. quest. 77. num. 5.]

2 Masculi ex fœminis descendentes, an appellatione masculorum ad successionem vocatorum veniant? Castillo lib. 3. controuv. cap. 29. vide verbo Majoratus.

† Et quod masculus & ab eo descendens semper præferatur fœminæ & ab ea descendenti, nisi quæ defertur jure sanguinis & majoratus. Gut. conf. 3. n. 5.]

3 De præexcellentia masculini generis fœminino. Tiraq. in l. comub. gloss. 1. part. 1. à n. 94.

4 Masculis extantibus, an fœminarum exclusio sit favorabilis? Ceval. Comm. q. 622.

† De masculinitate fusè Barbofa lib. 11. c. 13. ax. 1. & 2. ibique longa serie allegati. Forsterus de success. ab intest. lib. 3. c. 23. n. 14. Menoch. conf. 496. num. 36. Mantica de conjecl. ult. vol. l. 7. tit. 1. n. 19. Molin. de primog. c. 5. n. 2.]

5 De masculis vestes cum fœminis commutantibus. Senec. epist. 122.

6 Maris pudicitiam tentans cum armis, vel sine eis, vel alio modo, effectu sequuto, vel non, quomodo puniatur? Cabal. casu 95.

7 Masculi fœminis robustiores. Tiraquel. in l. comub. gloss. 1. part. 1. à n. 55.

8 Mas, & fœmina in omnibus animam habentibus inveniuntur. Tiraquel. in l. comub. gloss. 1. part. 1. à num. 62.

9 Masculus post 14. annum implem, potest facere testamentum, fœmina post 12. annos, l. qua etate de testament. l. 2. c. quando provocare non est necesse. Bayo lib. 1. prax. tit. de prescript. num. 178.

Mater an teneatur suo lacte filium nutrire, l. 3. tit. 19. part. 4. Acuña cap. 4. num. 1. distinct. 5. Saabedra emblem. 1. vers. Luego, Narbon. Annal. ann. 3. quest. 1. ubi quaudiu. † La Croix Theol. mor. l. 3. p. 1. n. 695. & seqq.]

Et per triennium alere teneatur, aliquando tamen propter dedecus nobilitatis, excusatur, Covarr. de Sponsalib. cap. 3. num. 79.

Mater semper certa. Garcia de Nobilit. gloss. 20. à † Specialibus suppositionum partis exceptis casibus, de quibus passim historico-politici. De nidef. Zachæus quest. med. leg. lib. 3. tit. 1. qu. 8.]

Mater habens filium adulterinum inter legitimos, quid ad suam securitatem efficere debeat? Garcia de Nobilit. gloss. 20. à num. 9. Gomez in l. 9. Taur. num. 3. & in l. 80. num. 79. Gutierrez lib. 1. Canon. q. 38. P. Molin. de just. tract. 3. disput. 102. Diana tom. 2. tract. 6. resolut. 233. & seqq.]

Matris declaratio, quod aliquis non sit filius, quid noccat, vel profit? Garcia de Nobilit. gloss. 20. num. 7. † Et quod probatio per assertionem matris in materia filiationis sapè mendax est. Pignat. l. 7. conf. 40. à princ.]

Mater ad successionem filii communis, quomodo cum patre admittatur. Ceval. Comm. quest. 102. vide Successio.

Et an succedat filio naturali legitimo pro subsequens matrimonium? Valenz. conf. 66.

Et quando mater filius succedat? Riccius ad Franc. ebis decis. 18. Tondurus var. resol. lib. 2. quest. 33. Rojas de Incompat. 2. part. cap. 5. ubi quando jus liberorum haberet, & quid si plures uno partu pariat.

† Et quod mater si ad secunda vota non transeat, succedit filius pleno jure non verò tantum ut usufructuaria. Parlat. diff. 121. §. 1. n. 2.]

Et de legitima matris in bonis filii debita, & an in ejus fraudem, vel damnum gravamen suæ legitimæ injunctum acceptare possit, & quomodo ab ea posse excludi? Carleval. de judicis, tit. 3. disput. 25. à num. 20. Ayllon ad Gomez, lib. 1. var. cap. 11. n. 36. Riccius p. 4. collect. 441.

Et an à substituto filii pupillari excludatur? Parlat. dori diff. 121. §. 2. n. 17. Covarr. in cap. 10. num. 21. & seq. de testam. ubi an in foro conscientiæ? Carleval. ubi supra, n. 21. & 27. Gomez lib. 1. var. cap. 4. à n. 7. Riccius p. 2. collect. 440. Cyriac. contr. 242. Sordus decis. 273. vide verbum Substitutio, n. 23. ubi de omni substituto.

Et an ex tacita pupillari, & unde ea resultat? Gom. ubi supra. Fular. de substit. quest. 157. Menochius lib. 4. presump. 39. Pichard. de substit. vulg. & pupill. cap. 20. num. 9. Mantica de conjecl. ultim. volunt. lib. 5. tit. 15. num. 14. P. Sanchez lib. 7. de Matrim. disput. 88. à n. 27. Riccius part. 2. collect. 440. Cyriac. controuv. 242.

Et an ad secunda vota transiens, vel luxuriose vivens, successione filiorum privetur, aliis filius non extantibus. Cevallos Comm. quest. 671. Franchis decis. 18. Vela dissert. 7. n. 41. Merlin lib. 4. de legit. tit. 2. in princip. & q. 1. & seqq. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 19. Jul. Capon. tom. 4. discept. 324. Ant. Gom. in l. 14. Taur. n. 18. Gutier. de tutel. part. 1. cap. 16. n. 32. Bernard. Diaz in regul. 458. Ant. Pichard. in §. sed quemadmodum, Justit. ad Senat. Tertullian. per 9. numer. Castillo de usufructu cap. 2. per tot. præcipue à num. 9.]

Et an filio succedat, cui tutorem non petuit, & quando? P. Sanchez lib. 7. de Matrim. disput. 88. num. 13. 41. & 42. Ayllon ad Gomez, lib. 2. var. cap. 11. num. 36. Riccius p. 4. collect. 1134. Marefcotus lib. 1. var. cap. 71. Narbon. Annal. ann. 25. q. 30. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 10. cap. 19.

Et quid si non petuit tutorem filio, qui moritur intra annum, quo petere debuit, si anni remaneant iam partur.

ci dies, ut illis peti non possit? Gomez lib. 2. var. c. 11. num. 355

6 Mater, & avia sunt legitimæ filiorum trutrices, si velint, & intra quod tempus id a iudice petere debeant, & quæ sit earum obligatio, l. 9. tit. 18. part. 3. Riccius p. 6. collect. 223. 8. Cyriac. contr. 411. Franchis decif. 10. Gutierrez lib. 2. Pract. quæst. 26. Amato p. 1. resolut. 24. Gomez in l. 14. Taur. a. num. 10. Riccius collect. 315. & p. 4. collect. 1065.

Et an matre ignorante, vel non citata, filiis tutor queat dari, & an ea existente in mora, in petendo tutelam, vel tutorem, mora purgari possit. Amato 1. part. resolut. 24.

Et quid si concurrant cum avo paterno? Franchis decif. 10. Carleval. in Apolog. num. 16. Vela dissert. 7. num. 41. Salgad. in Labyr. 3. p. cap. 4. a. num. 31. Gomez in l. 14. Taur. num. 10. & seqq. Riccius p. 2. collect. 315. Cyriac. contr. 3. 67. Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 8. & 13. Surd. decif. 106. ubi an reasumit, mortuo marito.

Et quid si fornicator extra matrimonium? P. Sanchez ubi supra, disput. 90. Gom. in l. 14. Taur. num. 13. Et an educationem eorum amittant? Diana tom. 2. tract. 6. resolut. 253.

Et an testamentarium? Gomez in dist. l. 14. num. 11. vers. Item. Add. Riccius p. 4. collect. 1215.

Et an tunc tutorem petere possint? Gregor. Lopez in l. 4. & 5. tit. 16. part. 6. Gomez in l. 14. num. 18. ubi si non faciat, quid amittat.

Et ad quem perveniat tutela? Gomez in l. 14. Taur. num. 12.

Et an sit tutor, quæ filiis succedere nequit? Mieres 4. p. quæst. 31.

Et an propter sponsalia tutelam amittat? Salgad. in Labyr. 3. p. cap. 4. n. 32. Afflictis decif. 357.

Et quid si tutores petunt, an possit reasumere tutelam? Salg. in Labyr. 3. p. cap. 4. n. 31.

Et quod ad secundas nuptias transiens, filiorum mater amittat tutelam? Menoch. de Arbitrar. lib. 2. casu 151.

7 De matre ad secundas nuptias transeunte. Vela dissert. 7. num. 41. Covarruv. in cap. 3. §. 9. a. num. 6. de Matrim. P. Sanchez lib. 7. de Matrim. disput. 88. & 89. Riccius p. 1. collect. 3. & 51. & 314. Cyriac. contr. 83. & seqq. & 367. Tondutus lib. 1. quæst. 30. & 53. Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 8. & 13. Parlad. different. 121. §. 1. & seqq. Gomez lib. 2. var. cap. 6. num. 9. Lara de Annivers. lib. 1. cap. 13. a. num. 4. ubi an de viri morte pacem facere queat. Giurba ad consuetud. cap. 8. gloss. 1. & 4. Castillo de usufructu. cap. 2. & vide verbo Vidua, Jul. Capon. tom. 3. discept. 199.

Et quid filiis primi matrimonii reservare teneatur, lib. 26. tit. 13. part. 5. P. Sanchez lib. 7. de Matrim. disput. 89. Franchis decif. 18. Gutierrez lib. 2. Pract. 9. 17. & 95. & l. 4. quæst. 65. Roder. Suarez in l. Quoniam, in declarat. legis Regni, limitat. 10. Covarruv. in cap. 3. §. 9. de Matrim. num. 7. & 9. Molina de Primog. lib. 2. cap. 10. a. num. 59. Gomez in l. 14. Taur. Cyriac. ubi proxime, & contr. 455. & 527. Sanchez lib. 6. de Matrim. disput. 41. ubi an arthas, & lib. 7. disput. 88. & 89. Antuñez lib. 1. de Donat. prelad. 2. §. 6. Castillo de usufructu. cap. 2. ubi etiam an eorum usufructum retineat. Mostazo de Causis Pius lib. 6. cap. 1. n. 41.

Et an reservare teneatur bona quæ filius habuit ab extraneo vel suo labore & industria quaesita. Vide eisdem & Azevedo in leg. 3. tit. 1. lib. 5. recop. n. 2.

Et an lucra constante matrimonio quaesita? Vide Azevedo in d. leg. 3. n. 3. & 4. & leg. 4. n. 47. Lex 14. Tauri ubi Gomez.

Et an quæ ex aliquo vel aliquibus ex filiis primi matrimonii habuit ex contractu vel testamento? Azevedo leg. 3. n. 4. & 5. & leg. 9. n. 39.

Et an acceptum pro viri morte? Lara de Annivers. lib. 1. cap. 13. a. n. 4.

Et quod pro eo filii tacitam hypothecam habent, l. 26. tit. 13. part. 5. Gomez ubi proxime, n. 5.

Et an id Jure Canonico sit correctum? Sanchez dist. lib. 7. de Matrim. disput. 88. Jul. Capon. tom. 3. discept. 194. & 199. Parlad. diff. 121. §. 1. n. 4.

Et an de eo inter filios prioris matrimonii disponere queat? Gutierrez lib. 2. Pract. quæst. 18. Molin. lib. 2. de Primog. cap. 5. a. num. 59. & cap. 10. a. num. 59. Gomez in l. 14. Taur. num. 3. vers. Item, Surd. decif. 91. ubi an filio qui matrimonio consensit, relinquere queat, & decif. 108.

Et an partem proprietatis quæ ex uno ex filiis primi matrimonii defuncto, competeat in bonis alterius fratris defuncti? Castillo de usufructu. lib. 1. cap. 2. a. n. 60. ad 70. Azevedo in leg. 4. tit. 1. lib. 5. recop. n. 55.

Et an cavere teneatur? Surd. decif. 279. Parlad. diff. 121. §. 2. num. 11. Azevedo in leg. 4. tit. 1. lib. 5. Recop. a. num. 48. & terminatur n. 54. Valenzuela tom. 1. conf. 90. n. 1.]

Et quid si incestas nuptias contraxerit? Riccius p. 3. collect. 536.

Et de divisione faciendi inter filios prioris matrimonii, & vitricum. Cyriac. contr. 527. & seqq.

Et an filiis secundi matrimonii plus relinquere queat, quam prioris? Cyriac. contr. 662.

Et quibus reservatione excusetur? Gomez in l. 14. Taur. num. 6. Cyriac. contr. 527. Narbon. Annal. ann. 14. q. 53. ubi de consensu filiorum.

Et an ex tacita pupillari filii successione excludatur? Gomez lib. 1. var. cap. 4. n. 11.

Et an in filiis naturalibus hæc locum habeant? Cyriac. contr. 246.

Et an ad secundas nuptias transiens possit donata à filiis ex causa ingratitudinis revocare? Vela dissert. 7. num. 4. Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 13. fol. 88. B.

Et an non extantibus filiis, vel ascendenticis, possit liberè de aliis disponere? P. Sanchez lib. 6. de Matrim. disput. 40.

Et an substitutione sibi facta à marito, si nuptias non contraxerit, illis contractis jus amittat? Roder. Suarez alleg. 2.

Et an filius ex secundo matrimonio præcipue competant arthas illius, & successio bonorum fratris, cui successit mater. Gom. in l. 15. Taur. n. 6. Parlad. differ. 121. §. 1.

Et an uno ex filiis secundi matrimonii defuncto, mater, si ad tertias nuptias non transeat, succedat pleno jure, an verò ut usufructuaria. Parlad. diff. 121. §. 1. num. 5.]

Et an mater pauper excusetur à penis secundi matrimonii? Velalc. p. 2. de priv. paup. q. 60.

Et de ea, quæ fuit exequitrix testamenti mariti. Faber deced. 66. error. 10.

Et quæ perdat, si cum tutore esset, nuptis, non petito tutore, nec redditis rationibus. Covarr. cap. 3. §. 9. n. 8. de Matrim. Menoch. lib. 6. presump. 98.

Mater luxuriosè vivens, quæ reservare teneatur filii? P. Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 90. Gomez in l. 14. num. 16. Villar in Sylva, respons. 14. ubi quæ luxuriosè vivens amittat. Parlad. diff. 121. §. 2. a. n. 12. Molina de Primog. lib. 1. cap. 9. a. n. 49. ad 55. Azevedo in leg. 4. tit. 1. lib. 5. recop. a. n. 10. ad 20.]

Et an donata filius, ex causa ingratitudinis revocare possit? Vela dissert. 7. num. 40. Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 13. fol. 88. B.

Mater non condemnatur, nisi in quantum face-re possit. Gutierrez lib. 2. Pract. quæst. 26. num. 2. & 3. Covarr. cap. Quamvis pactum, p. 2. in initio, num. 24. ubi quid si huic privilegio renuntiat, de patris in 6.

Mater filium an, & quando alere teneatur? Molin. 10 lib. 2. de Primog. cap. 15. num. 3. Gom. in l. 40. num. 75.

Et

M A T R I C U L A .

De hac voce, Matricula. Covarr. Pract. cap. 19. num. 2. Garcia de Nobilit. gloss. 4. Filet. de Auctorit. Episc. c. 13. §. 6.

Matricula an probet, aliquem esse ex numero eorum, qui in matricula continentur, & quod inde præjudicium, vel commodum sequatur? Garcia de Nobilit. gloss. 4. in princ. & n. 6. Riccius p. 5. collect. 1829. & p. 7. collect. 1968. ubi quid si in duabus quibus matriculis diversi officii reperitur? Balmaseda de collectis, q. 15. Matriculis Imperii Rom. Germanici maxima fides adhibenda. Nic. de Passeribus de script. priv. qu. 3. n. 6. Ruland. de commiss. lib. 5. p. 2. c. 4. n. 11. & seqq. c. 8. n. 10. & c. 24. n. 7.

De matricula, matriculariis & immatriculatis, plura Mascard. de probat. concl. 1036. n. 1. & seqq. Sesse decif. Arragon. 143. Waltherus de privileg. DD. pag. 462. Linnæus de jure publ. lib. 8. cap. 6. num. 27. & seqq.]

M A T R I M O N I U M .

De matrimonio, vide cap. 1. & 6. de testib. cogend. & cap. 10. de re judicata & princip. part. 4. & tit. 2. eadem part. Mancinus de Jure Sacro, dissert. 10. cap. 6. 7. 8. & 9. & dissert. 29. Ant. Aug. p. 2. lib. 28. per tot. Navarrus tom. 3. pag. 182. cap. 22. Pet. Greg. tom. 2. de Jure Canon. pag. 351. & seqq. P. Valquez tom. 4. in 3. p. D. Thom. de Matrim. disput. 1. 2. & 3. idem Pet. Gregor. cap. 1. §. 1. num. 15. & 16. de Sum. Trin. Bellarm. tom. 2. contr. lib. 1. de Matrim. cap. 6. 7. & 8. Segura in Director. 2. p. cap. 15. num. 52. Torreblanc. tom. 2. de Jure Spirit. 2. p. 14. Cancr. p. 3. var. c. 11. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 32. & de Paroeko, cap. 21. Amend. ad Franchis, decif. 36. a. num. 1. Donell. lib. 13. Comm. cap. 18. & seqq. Connan. lib. 8. Comm. cap. 1. & seqq. Vigel. lib. 4. Jur. Civil. per tot. Concil. Trident. Sess. 24. Villarroel. 1. p. del Gobierno Eccles. art. 1. & 4. seqq. Cyriac. contr. 9. num. 1. P. Sanchez lib. 2. de Matrim. disput. 1. & seqq. Diana tom. 2. tract. 6. per tot. Covarr. de Matrim. 2. p. Mathieu de re crim. contr. 48. a. num. 55. Giurba ad consuetud. cap. 16. gloss. 2. Riccius in pract. rer. quotid. pract. matrim. fol. 124. Jul. Capon. tom. 4. discept. 266. a. num. 1. La Croix Theol. mor. l. 6. tract. 6. Pignat. 1. conf. 148. t. 5. c. 79. t. 9. c. 133. & 136.] Senec. lib. 6. contr. 8. nubere dulce est.

Et quo jure sit inductum, princip. part. 4. & tit. 1. eadem. Gregor. Lopez l. 2. gloss. 2. tit. 1. part. 1. Trident. Concil. Sess. 24. P. Sanchez lib. 2. de Matrim. disput. 2. & 4. Covarr. de Matrim. cap. 1. §. notie. num. 6. Menoch. lib. de præsumpt. in sumario, ubi in quo loco inductum? Jul. Capon. tom. 3. discept. 160.

Et de ejus bono, & fructibus, princ. p. 4. & tit. 2. l. 3. & 4. eodem, part. 4. Virg. 1. Æneid. fol. 59. vers. Omnes, Plato: Ut vitam, quam ipsi à majoribus acceperunt, vicissim quasi tædæ ardentes posteris tradant. Unde Lincæus: Et quasi cursores vite lampadem tradunt. Remissivè Gomez in l. 80. Taur. n. 3. P. Sanchez lib. 2. de Matrim. disput. 75. Mathieu de re crim. contr. 48. a. num. 55. Jul. Capon. tom. 3. discept. 160.

Et de ejus nominibus, P. Sanchez de Matrim. in proemio, num. 4.

Et quid nuptias facere? Senec. lib. 7. contr. 6. & lib. 8. contr. 6.

Et quid sit, & quomodo fiat? Covarr. de Matrim. cap. 1. & §. 1. Mathieu dist. contr. 48. a. num. 55. Giurba ad consuetud. cap. 1. gloss. 7. a. n. 18.

Et an desideret agnatorum præsentiam? Robert. lib. 1. rer. jud. cap. 2. fol. 5.

Et de forma, & materia matrimonii. Covarruv. de Matrim. cap. 1. §. unice. num. 8. Diana tom. 2. tract. 6. resolut. 97. & seqq.

Matric.

Et an filiam dotare? Barbof. in l. 1. p. 4. num. 136. vers. Uterius, solum matrim. Castillo tom. 6. contr. vers. cap. 137. Giurba ad consuetud. cap. 3. gloss. 2. num. 6. & gloss. 3. a. n. 47.

11 Mater quando à filiis alimenta exigere queat? Barbof. in l. 1. p. 4. vers. Hanc, solum matrim. Castillo tom. 6. contr. cap. 137. Valenc. conf. 89.

Et an matrem filius, sicut alere, dotare teneatur, seu cogatur? Barbof. & Castillo ubi proxime.

12 Mater tutrix an exigens dotem suam à filio, patiatur retentionem donec rationem reddat? Salgad. in Labyr. 3. p. cap. 9. num. 10. Merlin. lib. 4. de Pignor. tit. 5. quæst. 178.

13 Materfamilias quæ sit, l. 6. tit. 33. part. 7.

Et quæ matris nomine continentur? Giurba ad consuetud. cap. 3. gloss. 1. n. 7. & cap. 6. gloss. 5. ubi quid nupta, & vidua.

14 An valeat promissio facta à genero, matri uxoris, pro matrimonio contrahendo, & quid si fuit tutrix filiar? Tondut. lib. 2. q. 76.

15 De matris amore erga filios, & quantum ei chari sint? Robert. lib. 1. rer. judicat. cap. 8. fol. 52. B. Giurba ad consuetud. cap. 3. gloss. 1. n. 4. & seqq. Senec. lib. de conf. ad Helv. cap. 14.

16 Mater filios in potestate non habet, neque ei adquirunt. Gutier. de tutel. p. 1. c. 4. n. 2.] Ant. Pichard. in tit. institut. de patria potest. num. 2. & in §. femina, num. 11. Ant. Gomez tom. 1. variat. cap. 3. num. 32. Castill. in l. 1. Taur. gloss. pupillar. Giurba ad consuetud. c. 3. gloss. 1. a. num. 1. & gloss. 9. & cap. 7. gloss. 3. num. 4. ubi quod inde usufructum non habet, & gloss. 19. a. n. 20.

Et quid post obitum patris. Gonz. in c. ex parte 67. num. 2. de appellat.

Et quod nunquã habuit in filios potestatem vitæ necitque. Idem in c. de infantib. n. 7. de his qui filios occid.]

17 Mater qualiter restituatur in venditione, locatione, & in cæteris contractibus ab ipso minore, vel Ecclesia, seu Republica celebratis, Covarr. lib. 1. variat. cap. 3. Bayo pract. quæst. 107. Bobad. Polit. lib. 3. cap. 3. num. 20. Gut. lib. 1. quæst. 38.

M A T E R I A .

1 Secundum subjectam materiam omne intelligitur. Castillo lib. 5. contr. cap. 87.

2 Materie parvitas quando peccatum excuset? P. Sanch. in Sum. lib. 1. cap. 4. & lib. 4. cap. 12. Diana tom. 8. tract. 3. Fermos. in cap. 1. quæst. 3. & seqq. de Constit. ubi an in materia parva gravis obligatio constitui possit.

Et an in voto, & juramento negativo. Diana tom. 6. tract. 4. resolut. 68. & tom. 8. tract. 4. resolut. 8. & seqq.

Et an in veneris? Diana tom. 8. tract. 1. resolut. 30. n. 1. & tract. 3. resolut. 17. & seqq.

Et an plures parvitates ejusdem, vel diversorum præceptorum, coalescant in unam? Diana tom. 8. tract. 3. resolut. 3. & tract. 4. resolut. 11. & 14. Fermos. in cap. 1. quæst. 4. de Constit.

Et an in furto, & quid si sit reliquiarum? Diana tom. 8. tract. 7. resolut. 1. & 2.

Et an ubi ratione parvitate materie excusatur mortale, excusetur veniale. Diana tom. 8. tract. 3. resolut. 8. Et de materie gravitate ac levitate, La Croix Theol. mor. l. 1. n. 642. & seqq. Gut. de sponsal. c. 5. n. 14.]

3 De materie creatione, & an malorum ipsa causa fuerit? Senec. lib. de Provid. cap. 5. ubi Muret. num. 39. & epist. 38. fol. 127. in fin. & epist. 65.

4 Materia bona sine arifice cessat. Senec. epist. 47. Et materia posita sub aliquo rubro, ex hoc jus dicatur esse illius materie cuius est rubrum. Gut. qu. civ. l. 2. qu. 94. n. 2.]